

Miesięcznik Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

GAZETA SGH

publikacja bezpłatna

www.sgh.waw.pl/gazeta/

numer 6/17 (339), czerwiec 2017

Lato czeka...

**Wspólny ZWIAD
Wirus prokrastynacji
Zmierzyć szarą strefę**

Konsultacje Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie kart do głosowania w SGH

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	
Prokrastynacja czy(li) mañana	3
AKTUALNOŚCI	
Nominacje, nagrody, wyróżnienia	7
Z DSM	8
Z BIURA SAMORZĄDU STUDENTÓW	
Z BIURA SAMORZĄDU DOKTORANTÓW	
JAK UCZYĆ, ABY NAUCZYĆ?	
Case studies...	10
DYDAKTYKA I NAUKA	
Współ poprawimy jakość kształcenia	11
Autonomia i odpowiedzialność środowiska akademickiego	13
Konkurs Twinning...	14
Climate Change Policy and Model UNFCCC	15
Z ŻYCIA SZKOŁY	
Konsultacje Państwowej Komisji Wyborczej...	16
Amerykańskie wybory w erze postprawdy...	17
FIIM 2017	18
I Międzynarodowy Kongres i Debata CEWSE	27
Projekt CEWSE	28
Projekt EUSHARE	29
Minister pełnomocny RFN w Polsce...	30
Organizacje sektora publicznego – czynniki i pomiar skuteczności	32
Globalizacja – pieniądze – podatki...	33
Jak mierzyć szarą strefę...	35
Wartości i nowoczesność w strategii odpowiedzialnego rozwoju...	36
Tanecznym krokiem z Zespołem Pieśni i Tańca SGH	37
SGH W PODRÓŻY	
Biblioteka uczelniana w Finlandii jako ośrodek informacji	38
Z ŻYCIA ABSOLWENTÓW	
Wychowankowie ZWIAD łączą się	41
VARIA	
Wirus prokrastynacji	42

GAZETA SGH

Miesięcznik Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa
budynek G, pokój 147, tel. 22 564 95 34

Wydawca

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Redaktor naczelna

dr Barbara Minkiewicz, e-mail: bminki@sgh.waw.pl

Z-ca redaktora naczelnego

dr Jacek Wójcik, e-mail: jacek.wojcik@sgh.waw.pl

Sekretarz redakcji

Anna Dornalewska, e-mail: adomal@sgh.waw.pl

Zdjęcia

Marcin Flis, Paweł Gołębiowski, Maciej Górski

Serwis internetowy

<http://www.sgh.waw.pl/gazeta/>

Skład

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Druk

Zakład Poligraficzny Tonobis

ISSN 1644-2237 Nakład 2000 egz.

Prokrastynacja czy(li) mañana

Połowę tytułu dzisiejszego wstępniaka zacierpnęliśmy z tekstu Kingi Strzeleckiej *Wirus prokrastynacji*. Autorka definiuje prokrastynację jako patologiczną tendencję do nieustannego przekładania pewnych czynności na później. Dalej snuje dobre rady jak temu przeciwdziałać. A my powiemy tak: zazdrościmy ludziom, którzy potrafią odkładać, przekładać. Chcielibyśmy się takiej beztroski nauczyć. Mañana bywa dla naszej kultury denerwująca, ale jakże byloby zdrowiej, gdybyśmy się tak ciągle nie napinali, sprężali, dopinali ... terminy, sprawy. Zainspirowani tekstem K.Strzeleckiej zaczęliśmy się w prokrastynację wgrzać i okazuje się, że stawianie znaku równości między prokrastynacją a mañaną nie jest takie oczywiste. Ta pierwsza skutkuje dyskomfortem psychicznym, to drugie zjawisko wręcz przeciwnie. Inna sprawa, jak to kwestie kulturowe wpływają na ocenę tych samych zachowań. Jedni z ządaniem robią z tego chorobę i piszą wzory [tak! można takie znaleźć w Internecie: prokrastynacja = (E x V) / (D x I)], inni po prostu mają taki sposób na życie. Zbliżające się wakacje to dobra okazja, by poćwiczyć mañanę. My wracamy do numeru, choć pokusa wielka, by pisanie przełożyć na jutro, ale terminy gonią, dlatego mañanę przekładamy na jutro.

W numerze kilka tekstów związanych z dydaktyką. Zacznijmy od krótkiej noty, której tytuł jest bardzo sympatyczny: Nowy algorytm podziału dotacji korzystny dla SGH. Otrzymamy większą dotację, to cieszy, szczególnie, że inni dostali mniej. Może dlatego na ostatnich obradach Senatu SGH lekko skorygowano wycenę pracy promotorów. Dostaniemy do pensum 2 godziny więcej za promocję prac. By nam nie było za dobrze pojawia się niższy limit godzin za prace dyplomowe – 200 godzin. Oznacza to 16 magistrantów zamiast 24 obecnie w roku. Ma to sprzyjać jakości – z tym stwierdzeniem można polemizować. Mniej magistrantów to rzeczywiście potencjalnie więcej czasu na jednego studenta, ale kto powiedział, że zaoszczędzony czas przeznaczymy na prace magisterskie? I druga kwestia. W niektórych dziedzinach jest deficyt promotorów. A będzie jeszcze większy w związku z nowymi przelicznikami.

Czy poprawi się jakość kształcenia na kierunku studiów, na którym występują braki promotorów z określonych specjalizacji i w związku z tym studenci będą musieli kierować się do osób mniej przez nich pożądanym? Można temu przeciwdziałać limitując nabór na kierunki (Jakie będą „najbliższe” limity – o tym pisze w notce pt. *Z DSM* Adam Karbowski). Takich pytań i kwestii można stawiać wiele. Mamy nadzieję, że kompleksowe spojrzenie na jakość kształcenia będzie miała prof. Ewa Chmielecka – nowo powołany pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia. Wywiad z E. Chmielecką pt. *Współ poprawimy jakość kształcenia* zamieszczamy na str. 11. E. Chmielecka ocenia kształcenie w SGH tak: *uczymy dobrze, powiedzmy na szkolną ocenę bardzo dobrą minus lub dobrą plus*. I dalej: *Powiem szczerze, że brakuje mi w SGH otwartej i niebanalnej dyskusji nad celami i metodami kształcenia, odnoszącej się do misji Szkoły, do potrzeb społecznych, do wyzwań współczesności*. Chętnie opublikujemy takie wypowiedzi. Zapraszamy do dyskusji na ten temat.

Przejdźmy teraz na „drugą nogę”, czyli naukę. Zacznijmy w szarej strefie. Bogdan Mróz streszcza wykład prof. F. Schneidera o tym: Jak mierzyć szarą strefę. By połączyć ten wątek z poprzednim zacytujemy jedno zdanie z tekstu. Profesor Schneider po zakończeniu wykładu ... wyraził zadowolenie z poziomu dyskusji i jakości zadawanych pytań przez doktorantów SGH. Kto jak kto, ale Polacy się na szarej strefie znają i po latach treningów w PRLu nadal świetnie się w niej poruszają.

W numerze jak zwykle szereg tekstów, które odzwierciedlają bogate życie seminaryjno-konferencyjne w SGH. Jak zawsze dokonujemy bardzo subiektywnego wyboru sygnalizując tylko wybrane z nich. Dzisiaj skończymy wyborami. Konsultacje Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie kart do głosowania w SGH streszczają Anna Godzwon i Tomasz Gąsior. Problem niby drobny, ale jak to mówią diabeł tkwi w szczegółach. Do wyborów jeszcze daleko, za to wakacje już niedługo. Zapraszamy do lektury już dzisiaj i życzymy udanych wakacji z wirusem prokrastynacji.

Barbara Minkiewicz, Jacek Wójcik

Autorem zdjęcia na okładce jest Piotr Gęca www.crete.pl.

Gazeta zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, redakcji stylistycznej i adiacji.

List intencyjny w sprawie organizacji EFA Annual Meeting

26 maja rektor SGH prof. Marek Rocki oraz prof. Marcin Kacperczyk podpisali list intencyjny o współpracy pomiędzy Szkołą Główną Handlową w Warszawie a Imperial College London Business School dotyczącej organizacji 45. konferencji European Finance Association Annual Meeting w 2018 roku w Warszawie.

To międzynarodowe wydarzenie jest organizowane od 1974 roku i uczestniczy w nim blisko tysiąc osób ze świata nauki. W 45-letniej historii konferencja odbędzie się pierwszy raz w Polsce. EFA Annual Meeting 2018 będzie współorganizowana przez Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH. Przewodniczącym Konferencji jest prof. Marcin Kacperczyk z Imperial College w Londynie, natomiast koordynatorem wydarzenia z ramienia SGH jest dr Dorota Podedworna-Tarnowska.

Więcej informacji na temat konferencji: [<http://european-finance.org/r/default.asp?id=HHLJJF>]

Mastercard przekazał łódkę żeglarzom z AZS SGH

30 maja sekcja żeglarska AZS SGH odebrała z rąk sponsora i partnera uczelni – firmy Mastercard – łódkę żaglową, na której będzie startowała w zawodach. Chrzest i przekazanie łodzi odbyły się w nietypowym dla sportów wodnych miejscu: w Auli Spadochronowej. Przed kilkoma dniami, jeszcze przed oficjalnym przekazaniem omegi, żeglarze z SGH zdobyli drużynowo drugie miejsce na Akademickich Mistrzostwach Polski.

Warsztaty w ramach 7. edycji projektu „Genialny Mówca”

15 maja br. SKN Akceleracji zorganizowało warsztaty „Znaczenie komunikacji pozawerbalnej w sztuce występów publicznych”. Zajęcia poprowadziła Kinga Strzelecka, doradca zawodowy SGH.

Celem warsztatów było wyposażenie uczestników w umiejętności i wiedzę nt. prawidłowej gestykulacji, postawy ciała, ruchu scenicznego, pracy z głosem – aspektów mających kluczowe znaczenie w wygłaszaniu skutecznych i ciekawych przemówień.

W trakcie spotkania studenci wykonywali ćwiczenia rozgrzewające aparat mowy, doskonalące umiejętności improwizacyjne, sceniczną odwagę oraz zabawy z dykcją. Dużym zainteresowaniem cieszyło się ćwiczenie polegające na wygłaszaniu przez uczestników spontanicznych autoprzedstawień. Dało ono możliwość praktycznego przećwiczenia mowy ciała, oswojenia się z sytuacją ekspozycji społecznej, a także otrzymania szczegółowej informacji zwrotnej od pozostałych uczestników i prowadzącej.

Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami

SGH najlepszą uczelnią ekonomiczną w Polsce

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie zajęła pierwsze miejsce w kategorii uczelni ekonomicznych Rankingu Szkół Wyższych 2017 opublikowanym przez „Perspektywy” 12 czerwca. SGH zajęła też wszystkie trzy pierwsze miejsca w kategorii kierunków ekonomicznych: ekonomia, finanse i rachunkowość oraz zarządzanie. W tym roku uplasowaliśmy się na 12. miejscu wśród ogółu uczelni akademickich. Kapituła rankingu w szczególności doceniła potencjał naukowy SGH (3. miejsce w kraju, za UW i UJ).

Lewiatan integruje biura karier i pracodawców

Ostatnie spotkanie w tym roku akademickim w ramach Sojuszu dla kompetencji odbyło się 2 czerwca, a gospodarzem był Uniwersytet SWPS. Była to okazja do podsumowania całego roku projektu oraz do planowania kolejnych aktywności. Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami SGH uczestniczy w projekcie Forum Młodych Konfederacji Lewiatan od początku uruchomienia inicjatywy.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele działów HR, pracownicy biur karier, eksperci związani z rynkiem pracy oraz przewodniczący organizacji studenckich. Tematem dyskusji były wyzwania pojawiające się przy organizacji eventów rekrutacyjnych. Pracodawcy zauważają zmiany na rynku pracy i szukają nowych, skutecznych sposobów na zainteresowanie studentów i absolwentów ofertami pracy. Ogromne znaczenie ma marka firmy, jej rozpoznawalność i pozycja na rynku. Ale równie ważne

jest budowanie długofalowych programów współpracy z uczelniami, dzięki którym firmy pozyskują bardziej świadomych pracowników, rozumiejących specyfikę i wyzwania danej branży. Jednocześnie zatrudnione osoby nie są zaskakiwane i rozczarowane często pierwszą pracą.

Sojusz dla kompetencji organizowany przez Forum Młodych Lewiatan to platforma wymiany doświadczeń pomiędzy uczelniami i pracodawcami. SGH aktywnie uczestniczy w takich działaniach, przekazując swoje doświadczenia i aktywnie poszukując nowych rozwiązań. Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami także gościło przedstawicieli biur karier w ramach projektu Lewiatana, rozwija też grupę dyskusyjną na FB, gdzie praktycy wymieniają się doświadczeniami.

Radosław Żuk
dyrektor Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami

Muzyczny kompres

Koncert Doroczny to dla Chóru zawsze wielkie wydarzenie. Tym bardziej było tak w tym roku, ponieważ ostatni taki koncert odbył się w 2015 r. Rok przerwy w organizacji tzw. Dorocznego jednak nie zdemotywował chórzystów – a wręcz przeciwnie. Ostatni koncert w sezonie zawsze ma za zadanie podsumować pracę całego zespołu w danym roku akademickim. A ten rok był trudny. Oprócz niełatwego materiału muzycznego, chórzyci musieli zmierzyć się także ze zmianą menedżera Chóru oraz z nowymi wyzwaniami ze strony dyrygentów. W tym roku zakorzenił się już podział na trzy chóry: męski, żeński i mieszany – każdy z nich ze swoim dyrygentem. Oprócz tego, co można było zaobserwować na Koncercie, Chór bierze czynny udział w edukowaniu nowego pokolenia młodych dyrygentów. Dwie studentki dyrygentury z UMFC (Justyna Abramczyk i Agnieszka Ceglińska) mogły w tym roku zająć się praktycznym aspektem swojego kierunku z pomocą naszego Chóru.

Koncert odbył się 3 czerwca o godz. 16:00 w Kościele Seminarijnym w Warszawie. Ten uroczy kościół na Krakowskim Przedmieściu zachwyca

swoimi dekoracjami, ale również bardzo trudną dla chóru akustyką. Mimo wszystko, Chór wykonał półtoragodzinny koncert zawierający prawie wszystkie utwory ćwiczone w tym sezonie, które były również prezentowane na XXXVIII Międzynarodowym Chóralnym Konkursie w Warnie na początku maja. Tam chórowi żeńskiemu udało się zdobyć drugie miejsce w kategorii oraz walczyć o Grand Prix, a chórowi męskiemu – trzecie miejsce.

Podczas koncertu nie zabrakło podziękowań dla dyrygentów, solistów, całego chóru, osób związanych z organizacją. Wydarzenie było przepełnione wieloma skrajnymi emocjami: od zwykłego zainteresowania ciekawymi brzmieniami, przez radość, aż po wzruszenie. Chór pragnie podziękować wszystkim obecnym na Koncercie za wspólne celebrowanie tak ważnej chwili.

Aleksandra Staniszevska
Chór SGH

Design Thinking, CSR oraz Start-upy

– jak studenci SGH będą mogli się sprawdzić w projekcie
Akademia Kreatywności i Innowacji SGH

Od października startuje rekrutacja studentów chcących sprawdzić się w rozwiązywaniu rzeczywistych problemów biznesowych w ramach projektu **Akademia Kreatywności i Innowacji SGH**. Projekt zakłada realizację trzech programów, w których studenci SGH będą mieli unikalną szansę zderzyć swoją wiedzę teoretyczną z realnymi problemami gospodarczymi.

W programie **Design Thinking Hub** studenci SGH poznają metodykę design thinking, a następnie nauczą się ją efektywnie wykorzystywać w planowaniu strategii wdrożenia innowacyjnego rozwiązania. Będziemy współpracować z przedsiębiorstwami oraz studentami Wydziału Wzornictwa ASP, Politechniki Warszawskiej i wspólnie z nimi tworzyć nowe, innowacyjne produkty.

W programie **Startup Business Development** studenci SGH nauczą się opracowania modelu biznesowego, identyfikacji potrzeb rynkowych oraz efektywnego przygotowania do rozmowy z inwestorem. W tym intensywnym programie akceleracyjnym będzie można nauczyć się oraz zweryfikować swoje pomysły na startup.

W programie **Responsible Management** studenci SGH nauczą się efektywnej ścieżki wdrożenia rozwiązania z zakresu odpowiedzialnego zarządzania we współpracy z wiodącymi przedsiębiorstwami. Będziemy wspólnie testować i wdrażać tak ważne w zglobalizowanym świecie rozwiązania organizacyjne.

Nabór do programów startuje już w październiku, a ze względu na niewielkie grupy, w których będziemy pracować prosimy o zapoznanie się z terminami naboru na poszczególne edycje kursów. Projekt będzie realizowany przez najbliższe trzy lata i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 3.1. Kompetencje w Szkolnictwie Wyższym, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020.

Zapraszam do uczestnictwa i na stronę www projektu. Jak nas znaleźć? Wpisz do wyszukiwarki hasło Akademia Kreatywności i Innowacji SGH lub wejdź na stronę Zakładu Badań Zachowań Konsumentów w Instytucie Zarządzania.

Rafał Kasprzak, kierownik projektu

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 3.1. Kompetencje w Szkolnictwie Wyższym, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020. Numer projektu: POWR.03.01.00-00-K051/16.

Akademia Przedsiębiorczości

Projekt jest adresowany do studentek i studentów **ostatnich dwóch semestrów** studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia kierunków: MIESI, MSG, e-biznes, zarządzanie, którzy chcą rozwinąć kompetencje w obszarze przedsiębiorczości i Personal Branding.

Udział w projekcie jest dla uczestniczek/uczestników **bezpłatny**. Koszty związane z realizacją projektu są pokrywane ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

Jak się zapisać

Trzeba wypełnić formularz aplikacyjny, który jest dostępny na stronie projektu.

Więcej informacji na stronie [www.sgh.waw.pl/akademia-przedsiębiorczosci].

W programie

Warsztat z autoprezentacji (1 dzień) Termin: II połowa października 2017 (sobota)	8
Warsztat z coachingu (4 spotkania po 4 g.) Termin: II połowa października – I połowa listopada 2017	16
Certyfikowane szkolenie z coachingu (2 spotkania po 8 g.) Termin: listopad 2017 (piątek i sobota)	16
Warsztat z przedsiębiorczości (6 spotkań po 3 g.) Termin: listopad–grudzień 2017	18
Gra biznesowa Termin: koniec stycznia 2018	5
Zagraniczna wizyta studyjna (5 dni po 5 g.) Termin: I połowa września 2018	25
Krajowe wizyty studyjne (2 dni po 5 g.) Termin: styczeń–luty 2018	10

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 3.1. Kompetencje w Szkolnictwie Wyższym, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020. Numer projektu: POWR.03.01.00-00-K051/16.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

NOMINACJE, NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Prof. Dominik Gajewski laureatem plebiscytu GW Człowiek Roku 2016

20 maja w plebiscycie „Gazety Wyborczej” Człowiekiem Roku 2016 w kategorii biznes został prof. Dominik Gajewski. Co roku czytelnicy dziennika wyróżniają osoby, które znacząco przyczyniły się do rozwoju życia społecznego w Polsce. Prof. Dominik Gajewski został doceniony za wkład w walkę z unikaniem opodatkowania.

Laureat jest doktorem habilitowanym nauk prawnych, profesorem nadzwyczajnym Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, kieruje pracami Centrum Analiz i Studiów Podatkowych SGH. Jest także sędzią Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Fot. Sławomir Kamiński/
Agencja Gazeta

Lista Ludzi Roku 2016 czytelników Wyborczej w ośmiu kategoriach: Robert Biedroń w kategorii Społeczeństwo obywatelskie; Anita Włodarczyk – Sport; Dominik Gajewski – Biznes; Katarzyna Szymielewicz – Technologie; inicjatorzy Czarnej Protestu – Prawa człowieka; ks. Wojciech Lemański – Kościół; Paweł Machcewicz – Kultura; Magdalena Król – Nauka.

Więcej informacji: [<http://wyborcza.pl/magazyn/7,124059,21837430,rozwiązanie-plebiscytu-ludzie-roku-2016-czytelnikow.html>].

Polonia Pura dla profesora Zbigniewa Grzymały

Prof. dr hab. Zbigniew Grzymała otrzymał Honorowy Medal „Polonia Pura” od Krajowego Forum Dyrektorów Zakładów Oczyszczania Miast za szczególny naukowy wkład w rozwój i unowocześnienie polskiej gospodarki odpadami.

Profesor Zbigniew Grzymała jest kierownikiem Katedry Ekonomiki i Finansów Samorządu Terytorialnego w KZiF.

Dr hab. Lech Kurkliński w Komitecie Standardów Kwalifikacyjnych

Dr hab. Lech Kurkliński z Zakładu Zarządzania Ryzykiem Instytutu Finansów Korporacji i Inwestycji KNoP został powołany na przewodniczącego Komitetu Standardów Kwalifikacyjnych w Polskiej Bankowości na 5-letnią kadencję. System Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej działa pod patronatem Związku Banków Polskich. Jest to system certyfikacji służący stałemu podnoszeniu kwalifikacji zawodowych kadr finansowych w Polsce oraz poprawie wizerunku sektora bankowego. Certyfikacja ZBP w Systemie Standardów kładzie nacisk na etyczne postępowanie pracowników. Uczestnikami systemu są: banki, szkoły (ośrodki szkoleniowe

i uczelnie, w tym SGH) oraz inne instytucje finansowe. Uzupełniając dr hab. L. Kurkliński objął również przewodniczenie Komitetowi Europejskiego Certyfikatu Bankowca.

Prof. J. Osiński w zarządzie spółki Skarbu Państwa

21 maja 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki pod przewodnictwem Prezesa Rady Ministrów RP, Ministra Rozwoju i Finansów Mateusza Morawieckiego powołało prof. nadzw. dr hab. Joachima Osińskiego, kierownika Katedry Administracji Publicznej na prezesa zarządu jednej ze spółek Skarbu Państwa, a mianowicie Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Aparatury Badawczej i Dydaktycznej sp. z o.o.

Nowa funkcja pozwoli profesorowi Osińskiemu na połączenie posiadanej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk o polityce publicznej z praktycznym zarządzaniem ważnym podmiotem gospodarczym i naukowym – Centrum posiada kategorię naukowo-badawczą A, przyznaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego.

Laureaci nagrody czasopisma „Bank i Kredyt”

Dr. hab. Michał Brzoza-Brzezina, prof. SGH, dr hab. Marcin Kolasa, prof. SGH i Mateusz Szetela (doktorant KAE SGH), zdobyli pierwszą nagrodę w konkursie na najlepszy artykuł opublikowany w czasopiśmie „Bank i Kredyt” w 2016 r.

Więcej informacji: [http://bankikredyt.nbp.pl/home.aspx?f=/content/konkurs/laureaci_2016_pl.html].

Naukowcy z SGH laureatami nagrody wydawnictwa Emerald

Dr hab. Agnieszka Wojtczuk-Turek z Instytutu Kapitału Ludzkiego oraz **dr Dariusz Turek** z Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH otrzymali nagrodę „Emerald Literati Network Awards for Excellence” za artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie „Management Research Review”.

Nagroda „Awards for Excellence – Outstanding Paper” jest przyznawana corocznie przez zespół redaktorów wydawnictwa Emerald artykułom uznanym za wybitne. Doceniono pracę *The Significance of Perceived Social-organization Climate for Creating Employees' Innovativeness: The Mediating Role of Person-Organization Fit*.

Więcej informacji: [<http://www.emeraldgrouppublishing.com/authors/literati/awards.htm?year=2017&journal=mrr>].

II miejsce naszych studentów w debatach oksfordzkich

14 maja na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie odbyła się pierwsza debata finałowa Akademickich Mistrzostw Polski Debat Oksfordzkich. W debacie nad tezą „w życiu najbardziej opłaca się być neutralnym” drugie miejsce zajęło Koło Naukowe Badań nad Konkurencyjnością SGH. Zwyciężyła drużyna reprezentująca Klub Debat Parlamentarnych UJ.

W skład zespołu weszli: **Michał Murawski, Bartłomiej Krawczak, Sebastian Roy** (wszyscy II rok SL) oraz **Rafał Chmura** (I rok SM). W mistrzostwach brały udział 52 koła naukowe z całego kraju. Opiekunem SKN Badań nad Konkurencyjnością jest prof. Tomasz Dołęgowski.

Z DSM

Druga połowa maja i początek czerwca to w Dziekanacie Studium Magisterskiego czas bardzo intensywnej pracy m.in. ze względu na (1) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania zajęć dydaktycznych na semestr zimowy roku akademickiego 2017/2018, (2) harmonogramowanie egzaminów dla pierwszego terminu sesji roku akademickiego 2016/2017, (3) harmonogramowanie obron prac magisterskich na czerwiec oraz lipiec 2017 roku (w maju oraz czerwcu proces składania prac magisterskich przez studentów przeżywa kulminację), (4) organizowanie we współpracy z Centrum Programów Międzynarodowych obron projektów studenckich w związku z realizacją programów podwójnego dyplomu, (5) rozliczanie *transcripts of records* studentów powracających z wymiany zagranicznej (Erasmus+, CEMS, MPPD, umowy bilateralne). Dodatkowo, przed sesją egzaminacyjną wydłużają się listy osób odwiedzających dziekanów na ich dyżurach, ponieważ nieuchronnie zbliża się czas zapadania decyzji semestralnych.

W tym „tyglu” obowiązków i zadań do realizacji Dziekanat wprowadza szereg innowacji i udogodnień dla społeczności naszej uczelni. Po pierwsze, przyjeżdżający do SGH studenci z uczelni zagranicznych mogą już dokonywać wyboru przedmiotów elektronicznie, tj. w ramach systemu „Wirtualny Dziekanat” (WD) (tym samym znacznej redukcji uległa liczba podań papierowych składanych przez studentów przebywających na wymianie w SGH). Po drugie, zgłoszenia na seminaria magisterskie (wybory promotora) realizowane są od 18 maja 2017 roku elektronicznie, w ramach systemu „Wirtualny Dziekanat” (tym samym odchodzimy od papierowych druków wyboru promotora; więcej o korzyściach związanych z wyborem promotora poprzez WD pisze na blogu DSM prof. Katarzyna Górak-Sosnowska, zachęcam do regularnego odwiedzania tego forum pod adresem internetowym: [dziekanat.waw.pl]). Po trzecie, uproszczeniu uległ sposób składania protokołów egzaminacyjnych przez wykładowców SGH. Od najbliższej sesji egzaminacyjnej rezygnujemy z obowiązku drukowania oraz podpisywania protokołów egzaminacyjnych, wystarczy

Podatki są proste jak drut – nagroda dla studenta SGH

11 maja ogłoszono wyniki IV edycji konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu prawa podatkowego „Podatki są proste jak drut”. Uroczyste ogłoszenie wyników i rozdanie nagród odbyło się podczas gali z okazji Dnia Doradcy Podatkowego w Filharmonii Narodowej w Warszawie.

II miejsce zajął **Piotr Dryś** za pracę pt. *Zarządzanie ryzykiem podatkowym w działalności gospodarczej a tax compliance*. Promotorem pracy był prof. Aleksander Werner.

W zeszłym roku SGH uruchomiła na kierunku magisterskim finanse i rachunkowość specjalność podatki. Przedmioty tej specjalności wraz z przedmiotami do swobodnego wyboru na tym kierunku mają ułatwić studentom przygotowanie się do egzaminu zawodowego: doradcy podatkowego.

Więcej informacji na stronie Krajowej Izby Doradców Podatkowych: [http://www.prostejakdrut.pl/4_aktualnosci/37_wyniki_iv_edycji_konkursu_na_najlepsza_prace_magisterska_z_zakresu_prawa_podatkowego.html].

jedynie wypełnić protokół oraz przesłać go elektronicznie poprzez WD do dziekanatu.

Jednocześnie z satysfakcją chcielibyśmy odnotować, że JM Rektor podjął już decyzję o limitach przyjęć na oferowane w SGH stacjonarne kierunki studiów magisterskich (rekrutacja letnia 2017):

1. analiza danych – big data (149 osób),
2. e-biznes (112 osób),
3. ekonomia (54 osoby),
4. ekonomiczna analiza prawa (50 osób),
5. finanse i rachunkowość (524 osoby),
6. globalny biznes, finanse i zarządzanie (governance) (76 osób),
7. menedżerski (50 osób),
8. metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne (139 osób),
9. międzynarodowe stosunki gospodarcze (50 osób),
10. polityka publiczna (50 osób),
11. turystyka międzynarodowa, hotelarstwo i usługi czasu wolnego (50 osób),
12. zarządzanie (165 osób),
13. zarządzanie finansami przedsiębiorstwa (nowy kierunek studiów magisterskich w ofercie SGH) (50 osób),
14. International Business (50 osób),
15. Finance and Accounting (30 osób),
16. Advanced Analytics – Big Data (30 osób),
17. International Tourism, Hotel Industry and Leisure Services (30 osób),
18. Global Business, Finance and Governance (30 osób).

Podział miejsc na poszczególne kierunki studiów niestacjonarnych magisterskich JM Rektor ustali w późniejszym terminie.

Zespół DSM już dziś z radością oczekuje nowych studentów SGH. Tymczasem, całej społeczności naszej uczelni, zespół Dziekanatu Studium Magisterskiego życzy miłych wakacji letnich.

Adam Karbowski

Podsumowanie działalności Samorządu Studentów w roku akademickim 2016/17

Bieżący rok akademicki można śmiało nazwać rokiem zmian. We wrześniu 2016 roku pracę rozpoczął nowy zespół rektorski wybrany na najbliższe cztery lata. Natomiast 14 grudnia rozpoczęła się kadencja nowego zarządu Samorządu Studentów złożonego w większości z osób niezwiązanych przedtem z Samorządem w rozumieniu projektowym, a działających w organizacjach studenckich.

Nie wpłynęło to jednak negatywnie na współpracę Samorządu z władzami uczelni, która od początku układała się bardzo dobrze. Wspólnie udało się wypracować m.in. dwa ważne akty prawne. Po pierwsze – nowy *Regulamin studiów*, który precyzuje i wyjaśnia wiele kwestii. Zawiera on szereg prostudenczkich rozwiązań takich jak: możliwość jednorazowej rezygnacji z zaliczenia nieobowiązkowego przedmiotu w trakcie toku studiów, precyzuje kwestie związane z egzaminem komisyjnym i realizacją specjalności kierunkowych i międzykierunkowych, wprowadza konieczność sporządzania protokołów z egzaminów ustnych, umożliwia wpis warunkowy na II semestr studiów oraz dopuszcza pisemną formę egzaminu dyplomowego. Równocześnie precyzuje w jakich warunkach student zostaje skreślony z listy studentów oraz kładzie nacisk na terminowość. Kolejną ważną, wspólnie wypracowaną zmianą, są nowe zasady rekrutacji od roku akademickiego 2018/19, w tym przede wszystkim egzamin wstępny na studia licencjackie oraz bardzo korzystne warunki rekrutacji dla laureatów i finalistów olimpiad. Studenci brali również aktywny udział w pracach Senackiej Komisji Programowej, popierając m.in. projekt wprowadzenia obowiązkowego proseminarium na I roku studiów licencjackich oraz opiniując pozostałe zmiany programowe.

Ten rok był również bardzo udany pod kątem pracy projektowej Samorządu, w którą aktywnie angażowało się ponad 150 studentów. Ponad 300 osób zgromadziło się w Auli Spadochronowej podczas zorganizowanego w klimacie Oskarowym Kina

na Auli. Na wieńczącym karnawał Balu SGH w Pałacu Kultury i Nauki bawiło się ponad 500 studentów. Tegoroczny Bieg SGH zgromadził rekordową liczbę prawie 1000 uczestników, a zysk z wydarzenia zasilił konto Fundacji Szczęśliwej Drogi. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również tegoroczne Juwenalia SGH – w szczególności koncert rapera Quebonafide wygenerował długą kolejkę do wejścia do ogrodów rektorskich.

Staraliśmy się również nawiązywać współpracę ze studentami działającymi w organizacjach studenckich i kołach naukowych m.in. z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów, Erasmus Student Network oraz studenckimi kołami naukowymi: Finansów i Makroekonomii, Spraw Zagranicznych czy Badań nad Konkurencyjnością. Zacieśnieniu ulega też współpraca z samorządami innych uczelni – warto tu wspomnieć chociażby przystąpienie do Porozumienia Uczelni Warszawskich czy zorganizowaną z sukcesem Konferencję Polskich Uczelni Ekonomicznych.

Samorząd podejmuje również aktywne działania na rzecz polityki informacyjnej wśród studentów. Do kluczowych przedsięwzięć należą wydane broszury (np. proponowane ścieżki kierunkowe), spotkania (o wyborze kierunków – realizowane z NZS, o pracy dyplomowej) czy seria videoporadników.

To jednak jeszcze nie koniec inicjatyw samorządowych przewidzianych na ten rok akademicki. Pracujemy obecnie między innymi nad *Informatorem dla studentów I roku i Kalendarzem Akademickim*, obozem zerowym Wetlina 2017, a także zupełnie nową, unikalną inicjatywą kierowaną do 1500 nowych studentów SGH, a więc nad Dniami Adaptacyjnymi.

Na koniec pozostaje mi podziękować studentom za aktywną, często trudną, pracę w Samorządzie oraz władzom rektorskim i dziekańskim za współpracę, z której jestem bardzo zadowolony.

Bogdan Marek
przewodniczący Samorząd Studentów SGH

Z BIURA SAMORZĄDU DOKTORANTÓW ■ ■ ■

Samorząd Doktorantów SGH 22 maja 2017 r. zorganizował Dzień Dawcy Szpiku w SGH. Była to kontynuacja akcji charytatywnej „Warszawa walczy o Małgosię i Miłosza” zainicjowanej przez Fundację DKMS. Projekt Dzień Dawcy Szpiku w SGH koordynowały dwie doktorantki Kolegium Gospodarki Światowej – mgr Teresa Długosz i mgr Joanna Karaś. W organizację tego wydarzenia zaangażowało się także 9 wolontariuszy zrzeszonych w Wampirjada NZS SGH, którym serdecznie dziękujemy za nieocenione wsparcie. Podczas akcji udało się zarejestrować 32 potencjalnych dawców szpiku. Niejednokrotnie docierały do nas osoby bardzo dobrze zorientowane w kwestii oddawania szpiku. Przychodziły też takie, dla których te zagadnienia były czymś zupełnie nowym. Nasi wolontariusze bardzo chętnie wyjaśniali wszelkie wątpliwości. Tłumaczyli jak wygląda procedura rejestracji i kto w ogóle może zostać dawcą. W naszym społeczeństwie niestety cały czas pokutuje wiele błędnych przekonań związanych z oddawaniem szpiku. Ludzie często nie mają świadomości, jakie są metody pobrań, bądź ich wyobrażenie na ten temat jest po prostu błędne. Osoby zainteresowane zostaniem potencjalnym dawcą szpiku zachęcamy do zapoznania się ze stroną internetową Fundacji DKMS. Można

tam znaleźć wszelkie informacje dotyczące kryteriów rejestracji i metod pobrań w pigułce. Prócz tego możliwe jest zamówienie on-line pakietu rejestracyjnego i dołączenie do bazy dawców. Tak niewiele potrzeba, by podzielić się darem serca i uratować komuś życie! Prawdopodobieństwo znalezienia odpowiedniego dawcy dla pacjenta jest bardzo niskie. Im więcej potencjalnych dawców, tym więcej szans na życie dla chorych na nowotwory krwi. Gorąco zachęcamy do zagłębienia się w tę problematykę, bowiem kiedyś to my, bądź ktoś z naszych bliskich może potrzebować pomocy.

Teresa Długosz, Joanna Karaś, Samorząd Doktorantów SGH

Case studies – nasz skuteczny oręż w odwiecznej walce teorii z praktyką

Nie obrażamy się, gdy przedstawiciele biznesu z poczuciem wyższości narzekają na nieznamość praktyki u naszych absolwentów. Szanowni praktycy! Tak właśnie ma być, wy patrzycie z perspektywy „tu i teraz”, a my z perspektywy 40-letniej kariery naszych wychowanków. Zgodzimy się jednak, że kształtowanie umiejętności na poziomie akademickim za pomocą case studies to znakomity koncept. W Harvard Business School już od 1914 roku! My mamy swój **Bank Przypadków SGH**. Obejmuje on ok. 200 pozycji (100 na licencjacie i 100 na magisterce), w tym dobre praktyki branżowe, ale też i praktyki zakazane; są to materiały gotowe do użycia, zweryfikowane dydaktycznie. Problemy są trzy. Po pierwsze, bank się nie rozwija, nie ma środków na zachętę, trzeba znaleźć inne mechanizmy aktywizujące kadre w tym obszarze: może uzupełnianie pensum? Może konkursy na najlepszy kejs z nagrodami?

Druga kwestia to reguły użytkowania Banku. Każdy nauczyciel może z niego korzystać, ale wiadomo, że z pozycji „obcych” korzysta się z dużą ostrożnością lub nie korzysta się wcale. Niektóre przypadki są dość obszerne i można wykorzystać tylko jakiś ich fragment lub tylko fragment jest w danym przypadku przydatny. To z kolei rodzi problemy autorskie, czy ktoś inny może przerabiać dzieło kolegi? Czy student może dostać wersję elektroniczną, czy tylko drukowaną? Obszerne case studies wymagają wcześniejszego przygotowania, już prawie wyłącznie posługujemy się pocztą. Trzeba ustalić zasady używania kejsów przez innych dydaktyków.

Trzecia kwestia to możliwość nieświadomego powtórnego użycia przypadku, co dla zajęć stanowi znaczące merytoryczne zagrożenie. I to też jest barierą w korzystaniu z Banku. Wykorzystując kejsy historyczne, np. sprzedaż Alaski przez cara, gdzie rozwiązanie jest bardzo oryginalne. Jeśli ktoś je zna, to zepsuje zabawę, a tu całe zajęcia. Mam pewne rozwiązanie, ale trochę formalizujące dydaktykę.

Proponuję wprowadzić **paszport przypadków** dla każdego (może dobrowolnie i nagradzany w zaliczeniu) studenta, w którym byłaby lista przypadków, w analizie których brał udział. Paszport kejsów obejmowałby temat, branżę i cel dydaktyczny realizowany na jego podstawie. Nauczyciel akademicki rozpoczynający zajęcia z grupą miałby wgląd do tej listy. Ponadto, walczyliśmy z szufladkowaniem wiedzy i z powtórzeniami materiału. Wiedza o tym, że student rozwiązywał przypadek bliski tematyce zajęć daje sposobność do nawiązywania do doświadczeń studentów oraz aktywizowania ich. W paszporcie byłyby też kejsy spoza banku SGH potwierdzone przez prowadzącego.

No właśnie, każdy z nas ma w swoim warsztacie dydaktyka swoje case studies i ciągle rozbudowuje ten zasób. Jak to uczynić małym nakładem czasu i pieniędzy?

Kejsy przygotowane na poziomie badań naukowych, a co najmniej pracy magisterskiej, rzetelnie opracowują źródłowe dane, pełne, nieprzetworzone i mamy gwarancję opisu w 100% prawdziwego. Prawdziwe przypadki opisane wieloaspektowo mają wartość kształcącą, szczególnie gdy opatrzymy je fachowym komentarzem. Droga nieco łatwiejsza to wykorzystanie danych przetworzonych przez analityków, sprawozdawców, doradców, czyli kejsy przetworzone. Z wartościowego artykułu monograficznego o firmie lub branży można skonstruować przydatny

kejs. Nie zawsze chcemy ćwiczyć cały zestaw kompetencji, nie zawsze mamy 60 minut na analizę przypadku, a tylko 20 minut. Mniejszy kejs znakomicie nadaje się na zbalansowanie proporcji zajęć, w których dominuje tok podający. „Czy zrozumieli państwo tę metodę?” „Taaak”. „No to zaraz sprawdzimy...”. Przykład. *Duży potencjał dydaktyczny zawiera postać Jacka Welch, który w 1980 roku został najmłodszym dyrektorem General Electric w historii GE. Objął stanowisko w sytuacji krytycznej dla koncernu i radykalnymi metodami uzdrowił go, ale kosztem masowych zwolnień (ponad 150 tys. osób). Moralnego rachunku tej transformacji nigdy nie poznamy.* W światowym biznesie jest to postać legendarna, co już jest godne omawiania, przyciąga uwagę studiujących, którzy naturalnie szukają wzorców i patentów na wielką karierę.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na częsty błąd przesylenia opisu danymi liczbowymi, jeśli oczywiście obliczenia nie są najważniejszym celem przypadku. Zamiast szukania kreatywnego rozwiązania studenci muszą „walczyć” z materiałem liczbowym, co niektórym naszym magistrantom po psychologii, filologii sprawia trudność, a innym przesłoni ciekawe wyzwanie merytoryczne.

Jest jeszcze trzeci sposób – użyć własnej wyobraźni wspartej doświadczeniem, czyli kejs kreatywny. Na potrzeby dydaktyki jest użyteczny w nieco innym zakresie niż kejs faktograficzny.

Opis może być mało osadzony i prowadzący wprost do problemu obniżenia czasu obsługi klienta, wynoszącego średnio 3:40, podczas gdy u konkurencji czas ten wynosi 3:11.

„Firma outsourcingowa „Call Me Later S.A.”, świadcząca usługi call center dla firm z branży telekomunikacyjnej w zakresie obsługi klienta podpisała umowę z firmą szkoleniową „Coaching Leaders Sp. z o.o.”.

Te przypadek nie porywa od pierwszych słów, a nie zawsze mamy słuchaczy głodnych edukacyjnych doznań. Spróbujmy go ożywić przenosząc w czas piastowski albo w kosmos.

„Jest rok 2034, zasoby Ziemi powoli wyczerpują się, zaludnienie wzrosło do 20 mld., sprawdzają się najbardziej pesymistyczne prognozy. Parlament Zjednoczonej Ziemi stanął przed dylematem – ekspansja na inne planety ...?”

A może jednak tak modne fantasy. „A więc stało się. Teraz już jesteście przekonani, że bogowie wam sprzyjają. Pokonaliście wszelkie trudności dziejowe i staliście się jednym z dwóch najsilniejszych rodów w Królestwie. Z chełpliwym uśmiechem wspominać czasy, gdy to 16 małych księstw stanowiło o jego sile”. I jeszcze inny. Można wywołać zaangażowanie.

„Andrzej Misiakowski Junior, najlepszy uczeń w podwarszawskim liceum im. Chmury Pyłu znad Islandii. Laureat wielu Olimpiad, m.in. z matematyki, fizyki i języka angielskiego. Gra na fortepianie, jest kapitanem drużyny siatkarskiej w swojej szkole”. W takim opisie można znaleźć osobiste podobne doświadczenia i wypełnić opisaną rolę nowymi treściami, bogactwem argumentów i pomysłów.

A jeśli do tego dodać jakąś interakcję, inscenizację, zamiast zwykłego raportowania wyników pracy zespołu, a może nawet grę z innymi uczestnikami, to odkryliśmy dydaktycznego Graala.

Grzegorz Myśliwiec,

Zakład Zarządzania Wiedzą Instytut Kapitału Ludzkiego KNoP

Współ poprawimy jakość kształcenia

Gazeta SGH: Gratulujemy powołania na stanowisko .... Zanim przejdziemy do kwestii merytorycznych związanych z jakością kształcenia, chcielibyśmy się spytać, czy uważa pani, że jako pełnomocnik będzie pani miała realny wpływ na proces dydaktyczny, na poprawianie jego jakości. Jeśli tak, to w jaki sposób?

Prof. Ewa Chmielecka: No, przecież nie sama. Ale pełnomocnik jest ogniwem systemu, w którym powinny zbiegać się informacje związane z jakością kształcenia i który powinien uruchomić mechanizm zwrotny wykorzystujący te informacje w celu eliminacji zagrożeń dla jakości, a inicjowania i wzmacniania jej poprawy. W jaki sposób? Myślę, że przede wszystkim trzeba przybliżyć system zapewniania jakości w SGH do jego faktycznych użytkowników tak, aby poczuli się jego właścicielami – zrozumieli jego potrzebę, korzyści, jakie mogą dzięki niemu odnieść i oni i SGH. Od razu zapowiem, że moją intencją nie jest dołożenie dodatkowej pracy uczestnikom procesu dydaktycznego – wprost przeciwnie, system powinien oferować pomoc w jego realizacji tam, gdzie jest taka potrzeba.

To nastawienie, a także pierwsze rozmowy z pracownikami SGH zaangażowanymi w funkcjonowanie systemu oraz lista zagrożeń dla jakości, jakie mi przedstawili, skłaniają mnie do zaproponowania Panom Rektorom utworzenia zbiorowego ciała (grupy roboczej? komisji?) ds. jakości kształcenia gromadzącej głównych aktorów systemu i współpracującej z pełnomocnikiem ds. jakości, tak, aby sensownie wykorzystać (a czasem uruchomić) lub uruchomić i wykorzystać zapisane w uchwałach Senatu z 2016 r. elementy zarządzania jakością.

Jak pani ocenia jakość kształcenia w SGH? Prosimy wystawić szkolną ocenę i przedstawić jej uzasadnienie.

A, to świetne pytanie i dobrze pokazuje, do czego system zapewniania i doskonalenia jakości służy.

Moja opinia jest tutaj jasna: uczymy dobrze, powiedzmy na szkolną ocenę bardzo dobrą minus lub dobrą plus. Jednakże to moje zdanie o jakości kształcenia w SGH bazuje na potocznej informacji i nieformalnych porównaniach z innymi uczelniami – dowodu, który uzasadniłby tę moją opinię, nie potrafiłabym dziś przedstawić. Dostarczenie takiego uzasadnienia, to m.in. zadanie systemu zapewniania jakości, przedstawiane na przykład w trakcie procedur oceny jakości – akredytacji. Dziś mogłabym swą opinię uzasadnić powołując się na przykład na wyniki rankingów uczelni (zawsze sprofilowanych, jednostronnych). Także na to, jakie kariery i dochody są udziałem naszych absolwentów – jednakże i tę ocenę trudno mi przypisać wyłącznie zasługom SGH, bo decyduje tu także motywacja i osobiste zdolności naszych studentów, inne formy kształcenia, w których studenci uczestniczą etc. Wiem, że one są w części i pośrednio pochodne od dobrej opinii o SGH, która, np. pozwalała nam selekcionować kandydatów na studia – jakość absolwentów to niewyłącznie nasza zasługa.

Zatem, gdybym miała wystawić ocenę „procesowi dydaktycznemu” w SGH – kształceniu jako takiemu – to miałabym kłopoty. Brak byłoby mi dobrze wybranych i podsumowanych danych dotyczących kształcenia, które w uczelniach zwyczajowo zbierane są w systemach zapewniania jakości. Czyli – intuicyjnie wiem, że kształcimy dobrze, ale brak mi danych,

aby to przedstawić i argumentów, aby to uzasadnić. Sukcesy absolwentów nie wystawiają jednoznacznie oceny bardzo dobrej procesowi dydaktycznemu. Nie mówiąc już o tym, że na pewno można wiele poprawić, bo nie jesteśmy doskonali.

O jakości kształcenia decyduje zaangażowanie wykładowcy i studenta. (Czy tylko?) Zaangażowanie jest pochodną motywacji do działania każdej ze stron. Jak pani ocenia system motywowania wykładowców w SGH (sposób rozliczania dydaktyki, terminy, przeliczniki, stawki itp.)? Czy, i jeśli tak, to w jaki pani zdaniem sposób są motywowani studenci? Jeśli nie, to w jaki sposób można to zrobić?

Ważna jest nie tylko motywacja zewnętrzna, choć to zauważalny czynnik. Myślę, że liczy się bardziej motywacja wewnętrzna. Bardziej pasja nauczycielska, niż dodatek do pensji za osiągnięcia dydaktyczne (który systemowo powinien być obecny w uczelniach). Zgadzam się, że system rozliczania dydaktyki powinien motywować do lepszej pracy i generalnie tak jest w przypadku SGH. Niestety, zdarza się, że owocuje także patologiami (np. tzw. dumpowaniem zajęć), które zarządzanie jakością powinno wychwycić i naprawić.

W przypadku wykładowców ważna jest także profesjonalna wiedza o tym, jak uczyć. Nie mam na myśli tylko najnowszych technologii używanych w dydaktyce, ułatwiających słuchaczom ich pracę – są bardzo użyteczne, ale nie decydujące. Mam na myśli nietradycyjne metody organizacji zajęć – jak choćby nauczania bazujące na rozwiązywaniu problemów, czy inne motywujące do samodzielnej pracy intelektualnej. Odbiję piłeczkę – czy Gazeta SGH ma rozeznanie jaka część zajęć w SGH prowadzona jest metodami aktywizującymi? Naprawdę aktywizującymi, a nie aktywizującymi według zapisów prawa i PKA, gdzie każde ćwiczenia są do nich zaliczane. I czy sprawdzano opinie studentów o zajęciach pod tym kątem? Czy potrafimy dobrze rozeznaczyć, na których zajęciach formowane są szczególnie intensywnie tzw. kompetencje tranzytywne i w jaki sposób są potwierdzane? Czy w ogóle jakoś podsumowujemy wykonywanie przez SGH jej funkcji wychowawczych, choćby dotyczących kompetencji społecznych rozumianych jako przygotowanie do pełnienia roli liderów w społeczeństwie rozwiniętej demokracji, do czego wszak zobligowani jesteśmy?

Obawiam się, że takich danych nikt nie zbiera i nie analizuje, a przecież formy prowadzenia zajęć mają istotny wpływ na jakość. I to także następne pole działania dla pełnomocnika ds. jakości, jeśli nie ma pełnić tylko funkcji kontrolnych, lecz także inspirujące do doskonalenia w ponadformalnym wymiarze.

Powróćmy do motywacji – powiedziałam, że dla mnie zewnętrzna system motywacyjny jest mniej ważny, niż wewnętrzna motywacja nauczyciela czy studenta do dobrej pracy. Co nie znaczy, że nie powinno być systemu premiującego osiągnięcia w dydaktyce. Jednakże trudno mi uwierzyć, aby najlepsi nasi wykładowcy dokonywali swych osiągnięć ze względu na motywację zewnętrzną. Jakakolwiek by nie była, to tylko wisienka na torcie, który trzeba przyrządzić samemu.

Powiem szczerze, że brakuje mi w SGH otwartej i niebanalnej dyskusji nad celami i metodami kształcenia, odnoszącej się do misji Szkoły, do potrzeb społecznych, do wyzwań współ-

czesności. Nadciąga „rewolucja 4.0” – czy przygotowujemy do niej naszych absolwentów? Może warto to rozpoznać, może warto włączyć w misję uczelni? Może o czymś nie wiem, ale mam wrażenie, że w wymianie opinii na ten temat koncentrujemy się w ostatnich latach na sprawach operacyjnych, na delegowaniu kompetencji w organizacji dydaktyki do różnych podsystemów SGH, na drobniejszych sprawach formalnych, a sprawy fundamentalne jakoś zniknęły nam z pola widzenia, lub zostały pozostawione samym nauczycielom. A będą ważne, zwłaszcza w perspektywie przekazania uprawnień dydaktycznych do kolegów.

Jednym z elementów, który miał wpłynąć na poprawę jakości kształcenia były ankiety studentów, w których oceniali oni zajęcia. Ze względów oszczędnościowych zlikwidowano ich wersję papierową, wersja elektroniczna nie cieszy się popularnością u studentów. Czy pani zdaniem taka ocena zajęć jest potrzebna? Jeśli tak, to jak należałoby zachęcić studentów do udziału w ankietach, ale także jak pani zdaniem wyniki ankiet powinny być wykorzystywane (publikacja wszystkich ocen, tylko TOP 10, wpływ na ocenę pracownika itp.)?

Gromadzenie opinii studentów o zajęciach to nie tylko konieczność wymagana przepisami, ale i kopalnia ważnych wiadomości o jakości procesu dydaktycznego. Nie potrafię jeszcze powiedzieć, jak uporamy się z problemem niskiego uczestnictwa studentów w wypełnianiu ankiet – na pewno potrzebna nam do tego rozmowa z Samorządem Studenckim i wspólne ustalenie listy problemów do rozwiązania (bo niska zwrotność ankiet, to nie jedyny problem). Jestem za możliwie dużą jawnością wyników ocen (oczywiście, w granicach wyznaczonych przez prawo i dobre obyczaje). Sądzę, że uda się nam opracować takie metody zbiorczej ich publikacji, które ich nie naruszają, ale zarazem „poruszają” motywację do lepszego kształcenia. Za wcześniej, aby mówić o szczegółach. Mogę tylko zapewnić, że bez zgody środowiska akademickiego nie się tu nie stanie.

Zarządzenie rektora, które wprowadza uczelniany system zarządzania jakością kształcenia i procedury systemu, tj. monitorowania jakości kształcenia, monitorowania i analizowania jakości programów kształcenia oraz weryfikacji i walidacji efektów kształcenia ukazało się 23 marca 2016 r. Czy mogłaby pani przybliżyć czytelnikom Gazety SGH istotę istniejącego systemu i działanie procedur, które są z nim ściśle związane? Innymi słowy – czy to działa?

Czy pani propozycje w tym obszarze będą pochodną istniejących regulacji, czy czekają nas jakieś nowe rozwiązania?

To Zarządzenie jest punktem wyjścia naszych obecnych analiz. Bazuje na schemacie zarządzania jakością opracowanym w zgodzie z dobrymi wzorcami TQM. Zawiera wiele cennych elementów zbierania i analizowania danych. Mamy też w nim zapisane regulacje dotyczące dobrze utrwalonych w SGH procedur projektowania programów kształcenia i innych elementów monitorowania jakości procesu kształcenia. Mamy też wiele innych elementów, które, jak wynika z pierwszego oglądu, nie zaczęły funkcjonować. Nie potrafię na razie ocenić ani trafności tych zapisów, ani ich efektywności. To chciałabym przeanalizować wspólnie z najważniejszymi uczestnikami systemu zarządzania jakością. Na pewno trzeba będzie sporo w nim zmienić. Ale to jest, moim zdaniem, mniej

kwestia teoretycznego wymyślenia nowych profesjonalnych schematów, a bardziej praktyki i zdrowego rozsądku zmieniającego istniejący stan rzeczy.

Wyda się, że w SGH działania w obszarze jakości kształcenia są rozproszone. Oczywiście wydaje się ich koncentracja. Kto będzie wspomagał/współpracował z pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia? Czy przewiduje pani jakieś rozwiązania instytucjonalne, czy współpracę osób – pracowników SGH, które mają kompetencje i doświadczenie z takich działań (pozainstytucjonalną)?

Zgadzam się – i dlatego proponuję pracę zbiorową koordynowaną przez pełnomocnika ds. jakości działającego w imieniu Rektora, tak, jak to już wspominałam powyżej. Nie będziemy tu oryginalni. We wszystkich uczelniach, w których systemy zarządzania jakością dobrze funkcjonują, rady ds. jakości istnieją i mają wcale niebłahę kompetencje. W SGH nie należałoby naruszać tych elementów, które w systemie zapewniania jakości dobrze od lat funkcjonują. Należy to tylko przejrzeć, uzupełnić o nowe konieczne elementy, zapewnić podsumowanie zbieranych przez nie informacji i ocen oraz uruchomić „zwrotność” systemu – czyli zapewnić, że wewnętrzne oceny zobowiązują objęte nimi jednostki do podjęcia procesów naprawczych i wtórnie ocenić ich skuteczność.

Chciałabym także wzmocnić prace pełnomocnika przez kilkoro pracowników, którzy będą odpowiednio przygotowani do wspomaganie pracowników SGH w formalnym wypełnianiu wymagań dotyczących, np. opisu programów kształcenia i zajęć. Spojrzałam na opisy programów kilku studiów poddyplomowych i są bardzo niepoprawne (od strony języka opisu, oczywiście. Nie śmiałabym oceniać ich treści!). To samo dotyczy sylabusów zajęć.

Programy kształcenia i sylabusy, na pierwszy rzut oka, nie biorą pod uwagę rozporządzeń Ministra NiSzw z 2016 roku, które zredukowały listy deskryptorów obszarowych. Miało to związek z wprowadzeniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji do całej polskiej edukacji. Na szczęście, rozporządzenia te nie wymagały zmian w obecnych programach – ale je umożliwiały dając zarazem o wiele większą autonomię uczelniom w projektowaniu programów kształcenia. Może warto z tej swobody skorzystać?

Jeśli idzie o sylabusy, to szczególnie trudnym ich elementem jest weryfikacja efektów kształcenia opowiadających kompetencjom społecznym. I nie idzie mi tu o kwestie formalne, które nie są najważniejsze. Idzie mi o to, czy te kompetencje faktycznie są formowane – o ich ważności wspominałam przed chwilą.

Szkoda profesorskiego czasu na zgłębianie języka deskryptorów ram kwalifikacji, a względy formalne i merytoryczne nakazują jego używanie. Może więc użytecznym będzie asystent, który zaproponuje autorom zmiany w opisie, nie naruszając, broń Boże, meritum programu? To zadanie, które można powierzyć młodszemu pracownikom odpowiednio przeszkolonym lub pracownikom, którzy opanowali tę umiejętność na bazie innych doświadczeń, na przykład w postępowaniach akredytacyjnych.

Przedem mną dużo pracy, której wyniki chciałabym systematycznie prezentować społeczności SGH. Bardzo liczę na współpracę z Gazetą w tej mierze.

*Ewa Chmielecka
(tytuł redakcji)*

Autonomia i odpowiedzialność środowiska akademickiego

Mówiąc o istotnych cechach społeczeństw początku XXI wieku podkreśla się wagę wartości intelektualnych, tworzących w znacznej mierze w uczelniach i instytutach. Szkolnictwo wyższe łączące misję kształcenia coraz liczniejszych kadr o wysokich kwalifikacjach z badaniami naukowymi stało się integralną i ważną częścią współczesnej przestrzeni cywilizacyjnej. Uznanie znaczenia społecznego i autorytet środowiska akademickiego nie są jednak wartością daną raz na zawsze, nie da się też ich zadekretować żadnym zapisem konstytucyjnym czy ustawowym. Społeczność akademicka musi być gotowa identyfikować wyzwania oraz szukać rzeczywiście skutecznych sposobów rozwiązywania problemów, także w skomplikowanych społecznie sytuacjach. To jest możliwe tylko w warunkach specyficznej niezależności, powiązanej z poczuciem pełnej odpowiedzialności za działanie według najlepszej wiedzy i wiary. Charakter i zakres autonomii uczelni wyznacza obszar tej odpowiedzialności. W otoczeniu społecznym oraz w samym szkolnictwie wyższym zachodzą głębokie zmiany, co więcej proces ten wydaje się ulegać przyspieszeniu. W tej sytuacji ugruntowane w tradycji akademickiej pojęcie *autonomii* uczelni wymaga ponownego przemyślenia w świetle tego co pożądane, konieczne i możliwe.

Widząc potrzebę stworzenia warunków do swobodnej wymiany myśli i poglądów w atmosferze możliwie wolnej od presji bieżących obowiązków i zadań Komisja ds. Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej KRASP, Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji im. Marka Dietricha oraz Politechnika Warszawska zorganizowały konferencję pt.: „Autonomia uczelni i środowiska akademickiego – odpowiedzialność i etos akademicki”. Konferencja odbyła się 10 maja 2017 roku, w Małej Auli Politechniki Warszawskiej. W obradach uczestniczyło ok. 100 osób. Gościem konferencji był prof. Aleksander Bobko, sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Konferencję otworzyli: prof. Jan Szmidt, rektor Politechniki Warszawskiej, przewodniczący KRASP oraz prof. Andrzej Elias (Uniwersytet SWPS), przewodniczący Komisji ds. Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej KRASP. Gospodarze konferencji wyraźnie podkreślili, że autonomia uczelni nie jest przywilejem, ale warunkiem koniecznym budowania społeczności zdolnej przyjąć odpowiedzialność za działania bieżące, a także tworzyć i realizować program długofalowy, uwzględniający interesy przyszłych pokoleń. Prof. Andrzej Elias podkreślając znaczenie badań podstawowych zwrócił uwagę na problem prawidłowych relacji między środowiskiem akademickim a otoczeniem społecznym i gospodarczym. Zarysował też kierunki pożądanych zmian w uczelniach, za których zainicjowanie i wprowadzanie odpowiedzialne jest samo środowisko. Zakończył słowami: *im większą mamy autonomię tym większa odpowiedzialność na nas spoczywa*.

Referat wprowadzający pt.: *Autonomia, samorządność, niezależność w języku polskim* wygłosił prof. Jerzy Bralczyk (UW). Podjęcie tego tematu wydawało się konieczne, gdyż jedną z podstawowych wad naszej debaty publicznej jest trudna do zaakceptowania swoboda w przypisywaniu kluczowym terminom znaczeń nierzadko odbiegających od utrwalonych

w słownikach i tradycji. Często pojawiającym się skutkiem tej swobody jest brak możliwości uchwycenia istoty omawianego problemu, znikoma wartość uzgodnień i zaskakujące nieraz rozbieżności w interpretacjach powstających w tym trybie uregulowań. Prof. Jerzy Bralczyk zwracając uwagę słuchaczy na stopniowalność terminu autonomia jednocześnie wyraźnie zarysował obszar rzeczywistości przywołany w tytule konferencji. Ułatwiało to uczestnikom obrad koncentrację uwagi i sprzyjało zachowaniu intelektualnej dyscypliny.

Ks. Prof. Andrzej Szostek MIC (KUL) w referacie pt.: *Autonomia uczelni a odpowiedzialność wobec społeczeństwa* przedstawił i uzasadnił stanowisko, *zgodnie z którym odpowiedzialność wobec społeczeństwa stanowi ważny argument na rzecz autonomii uczelni, zarazem jednak w imię tej odpowiedzialności uczelnie zobowiązane są do respektowania słusznych społecznych wyzwań – i w tym sensie odpowiedzialność ta do pewnego stopnia autonomię uczelni ukierunkowuje, określa wyzwania*. Autor mówił o autonomii i odpowiedzialności uczelni jako instytucji z jej władzami, ale także o autonomii i odpowiedzialności uczonych i studentów. Podkreślił, że upowszechnianie w społeczeństwie charakterystycznych dla kultury akademickiej postaw takich jak rzeczowość, racjonalność, obiektywizm, gotowość do dialogu i kultura słowa zawsze okazuje się dla społeczeństwa korzystne.

Prof. Piotr Sztompka (UJ, PAN) w swoim wystąpieniu pt.: *Autonomia; fundament kultury akademickiej* skoncentrował się na uniwersytecie w ścisłym tego słowa znaczeniu. Autonomia uniwersytetu to według Profesora *niezależność kultury akademickiej w stosunku do innych pozaakademickich kultur i niesionych przez nie wartości*. Określając kulturę akademicką jako „charakterystyczny dla uniwersytetu kompleks reguł, norm i wartości, zwyczajów i obyczajów, zasad moralnych” opisał ją w dwunastu regułach odnoszących się do misji badawczej i dydaktycznej oraz fundamentalnych zasad działania i ciągłego odtwarzania się uniwersytetu. Podkreślił, że autonomia, tworząc wspólnotę, jest warunkiem *sine qua non* realizacji tej misji, ale nakłada na wspólnotę odpowiedzialność za wierność konstytuującym ją wartościom.

Prof. Zbigniew Marciniak (UW, RGNiSzW) w referacie pt.: *Autonomia i odpowiedzialność – aspekty praktyczne* nie negując znaczenia oddziaływań zewnętrznych podkreślił wagę różnych przejawów erozji etosu akademickiego. Przywołał liczne przykłady m.in. niechęć do przyjmowania osobistej odpowiedzialności i zasłanianie się bardziej lub mniej realnymi wymaganiami natury biurokratycznej. Słabnąca w niektórych środowiskach zdolność do ustalenia i przestrzegania wewnętrznych reguł postępowania owocuje wnioskami o coraz bardziej szczegółowe ustawy, rozporządzenia i regulaminy. Skrajnym przykładem może być zaskarżenie do sądu negatywnej recenzji. Warunkiem zachowania autonomii jest skuteczne zwalczanie wewnętrznych słabości, w tym przywrócenie stanu samoświadomości tego co w naszym środowisku wskazane, a co niedopuszczalne – niezależnie od przepisów.

Sesję przedpołudniową zamknął referat prof. Andrzeja Kraśniewskiego (PW, KRASP) pt.: *Autonomia wśród podstawowych celów European University Association i innych*

organizacji działających w europejskim środowisku akademickim. W Statucie EUA (33 konferencje rektorów i 700 uczelni), na pierwszym miejscu na liście celów znajduje się działanie na rzecz utrwalania wartości akademickich i autonomii uniwersytetu. Listę zasad Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich (Bolonia 1988) otwiera stwierdzenie dotyczące autonomii uczelni: „Uniwersytet jest instytucją autonomiczną, wokół której koncentruje się życie społeczne, niezależnie od tego w jaki sposób ... społeczeństwo jest zorganizowane; ... badania naukowe i kształcenie muszą być – pod względem motywów ich realizacji oraz przekazywanych treści – wolne od wszelkich wpływów politycznych i uwarunkowań ekonomicznych”. Liczne przywołane przez Autora dokumenty potwierdzają, że autonomia jest uznawana za cechę konstytutywną przestrzeni akademickiej.

W panelu pt.: „Autonomia, odpowiedzialność i etos środowiska akademickiego. Czy są zależne od typu uczelni?” udział wzięli: prof. Ewa Chmielecka (SGH), prof. Marek Krawczyk

(WUM, PW), prof. Roman Morawski (PW). Dyskusję poprowadził prof. Jerzy Woźnicki, prezes Fundacji Rektorów Polskich oraz przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dyskutanci podkreślając wspólny fundament etosu akademickiego, jakim jest pomnażanie i przekazywanie wiedzy wartościowej poznawczo oraz konieczność budowania wspólnoty akademickiej jako relacji bardziej dynamicznej i twórczej niż tzw. środowisko, wskazywali też na specyfikę działalności akademickiej w różnych przestrzeniach badań i kształcenia. W kończącej obrady dyskusji głos zabrało jeszcze kilka osób.

Obrady podsumował prof. Andrzej Elias. Organizatorzy przewidują wydanie zeszytu zawierającego treść referatów, wszystkich wystąpień i głosów, a także teksty nadesłane przez uczestników.

*Anna W. Jankowska,
Instytut Problemów Współczesnej Cywilizacji
im. Marka Dietricha*

Konkurs Twinning jako źródło finansowania rozwoju potencjału naukowego SGH

Celem konkursu *Twinning Strategia rozwoju doskonałości naukowej w wybranej dziedzinie badań* jest budowanie sieci współpracy między ośrodkiem mniej zaawansowanym w konkretnej dziedzinie a ośrodkami bardziej zaawansowanymi. Punktem wyjścia do konkursu jest fakt, że instytucje zaawansowane tworzą często zamknięte grupy współpracujące tylko we własnym gronie i nie włączają nowych instytucji w swoje sieci. Konkurs *Twinning* ma dać impuls do zmiany tej sytuacji oraz ma służyć wzmocnieniu potencjału naukowo-technologicznego instytucji oraz zatrudnionych w niej badaczy. Konkurs *Twinning* służy finansowaniu działań sieciujących. Wnioski konkursowe muszą być składane przez co najmniej trzech uczestników:

- organizację, która jest koordynatorem wniosku i ma siedzibę w jednym z 15 krajów, w których tzw. Indeks Zbiorczy Doskonałości Badawczej wynosi poniżej 70% średniej europejskiej; jednym z krajów tej grupy jest Polska.
- co najmniej dwie wiodące w danej dziedzinie organizacje badawcze o międzynarodowej reputacji, mające siedziby w dwóch różnych państwach członkowskich innych niż koordynator.

Koordynator, tworząc projekt powinien bazować na strategii rozwoju swojej instytucji i, na jej podstawie, powinien stworzyć strategię rozwoju określonej dziedziny.

W opisie projektu należy zawrzeć:

- opartą na SWOT strategię naukową instytucji; strategia powinna wskazywać, w jakim zakresie wdrożenie przyczyni się do intensyfikacji i stymulowania zdolności doskonałości naukowej i innowacyjnej w określonej dziedzinie badań;
- informacje o naukowej doskonałości partnerów;
- odniesienie do krajowych lub regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji (niekonieczne, ale zalecane).

W projekcie należy zaproponować kompleksowy zestaw działań służących wdrożeniu zaproponowanej strategii. Działaniami tymi mogą być: krótkoterminowe wymiany pracowników, wizyty eksperckie i krótkoterminowe szkolenia na miejscu pracy lub wirtualne, warsztaty, uczestnictwo w konferencjach, organizacja wspólnych szkół letnich. Uczestnikami projektu mogą być pracownicy instytucji zatrudnieni na różnych stanowiskach: naukowych, administracyjnych, technicznych. Maksymalny czas trwania projektu to trzy lata.

Termin składania wniosków upływa 15 listopada br. Zakładana przez KE wartość dofinansowania dla jednego projektu to 1 mln euro, a na cały konkurs przeznaczono 30 mln euro.

Bezpośredni link do konkursu to: [<https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/widespread-05-2017.html>]

Serdecznie zapraszam do współpracy przy przygotowywaniu wniosków – tel. 22 564 99 57, email [jjgac@sgh.waw.pl]).

Justyna Gać, Dział Obsługi Projektów

Strefa bez dymu

W trosce o zdrowie i dobre samopoczucie studentów, pracowników, współpracowników i wszystkich gości odwiedzających Szkołę Główną Handlową w Warszawie – w odpowiedzi na wielokrotnie ponawiane apele wielu z Państwa – władze uczelni zdecydowały o wyznaczeniu przed wejściem do budynku głównego „strefy bez dymu”. Mamy nadzieję, że zostanie ona przyjęta ze zrozumieniem jako apel osób niepalących, które do tej pory musiały przedzierać się do SGH przez kłęby papierosowego dymu. „Strefa bez dymu” nie jest zakazem. To prośba o wyraz szacunku dla niepalących. Przy okazji przypominamy, że na terenie SGH znajduje się zadaszona i łatwo dostępna (z łącznika między budynkiem A a gmachem głównym) palarnia na wolnym powietrzu.

Międzynarodowa polityka klimatyczna w programie CEMS MIM:

Climate Change Policy and Model UNFCCC

Zmiany klimatu to jedno z najważniejszych wyzwań współczesnego świata. Nicholas Stern – były główny ekonomista Banku Światowego – stwierdził, że są one największym efektem zewnętrznym, z jakim mieliśmy dotychczas do czynienia („The Stern Review”, 2006). Zgodnie z przedstawionymi przez jego zespół szacunkami całkowite koszty skutków zmian klimatu mogą osiągnąć poziom 5–20% światowego PKB rocznie pod koniec wieku, podczas gdy działania pozwalające zapobiec najgroźniejszemu skutkom to koszt rzędu 1% światowego PKB. Wprawdzie problem jest złożony i wielowymiarowy, ale niewątpliwie jest to wyzwanie o charakterze gospodarczym. Oczywiście wydaje się zatem, że obecni i przyszli liderzy życia gospodarczego powinni mieć świadomość nie tylko udziału przedsiębiorstw w emisji gazów cieplarnianych, ale także zagrożeń i możliwości dla biznesu. Obecnie ta współzależność jest dalece niewystarczająco rozumiana i uwzględniana przez menedżerów i decydentów.

Powyższa diagnoza była inspiracją do stworzenia i włączenia do programu CEMS MIM przedmiotu znanego w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie pod nazwą „Climate Change Policy and Model UNFCCC”. Inicjatorami tego przedsięwzięcia byli wykładowcy z Uniwersytetu St. Gallen, w szczególności prof. Rolf Wuestenhagen, oraz ESADE Barcelona, a pierwsze zajęcia w tych uczelniach odbyły się w 2009 roku. Dzięki zaangażowaniu prof. Adama Budnikowskiego i dr Macieja Cyglera SGH dołączyła do tego przedsięwzięcia już w roku akademickim 2010/2011 i do dziś jest w nim aktywnym partnerem. Pozostałe uczelnie uczestniczące w tym projekcie to University of Cologne (Niemcy), Corvinus University of Budapest (Węgry), WU Vienna (Austria), Rotterdam School of Management (Niderlandy) oraz Bocconi University (Włochy).

Wykładowcom zaangażowanym w realizację tego przedmiotu przyświeca przekonanie, że przyszli liderzy gospodarki powinni mieć wiedzę o zmianach klimatu, ich skutkach, polityce oraz współzależnościach z biznesem, ponieważ to oni będą kluczowym motorem budowania i wdrażania rozwiązań w tym obszarze. Na zajęciach studenci poznają istotę i przejawy globalnego ocieplenia, ich negatywne skutki w poszczególnych sektorach, ale także mechanizm międzynarodowej współpracy i negocjacji odbywających się pod auspicjami Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ds. Zmian Klimatu (UNFCCC). Istotnym elementem jest także uświadomienie odpowiedzialności biznesu w kontekście zmian klimatu, a z drugiej strony rozpoznanie szans i możliwości wynikających z udziału w rozwiązaniu tego problemu. Przy okazji studenci mają możliwość poprawy umiejętności negocjacyjnych i zdolności identyfikowania różnych interesów.

Wyjątkowość przedmiotu Climate Change Policy and Model UNFCCC związana jest także ze sposobem jego realizacji. Zajęcia realizowane są jednocześnie we wszystkich uczestniczących w tym projekcie uczelniach według wspólnego programu. Studentom przekazywane są te same treści i choć wykładowcy mają nieco swobody w dopracowaniu szczegółów, całość jest na bieżąco, wspólnie koordynowana. Zasadą są także wykłady gościnne przedstawicieli biznesu lub administracji zaangażowanych w praktykę polityki klimatycznej (np. w tym roku wykład gościnny w SGH, połączony z dyskusją, przedstawiła Anna Serzysko, członek delegacji polskiej na negocjacje w ramach UNFCCC). Finał zajęć to wspólne, dwudniowe seminarium odbywające się

zazwyczaj w maju w jednej z uczestniczących uczelni, na którym spotykają się wszyscy uczestniczący w zajęciach w danym roku. Seminarium to jest integralną i nierozłączną częścią przedmiotu, a jego celem jest symulacja rzeczywistych negocjacji klimatycznych odbywających się w ramach UNFCCC. Studenci odgrywają rolę państw-stron konwencji klimatycznej, do których przygotowują się w trakcie semestru i w których muszą uwzględnić prawdziwe okoliczności, dość dynamicznie zmieniające się z biegiem czasu. Oczywiście obecne są także środowiskowe i przemysłowe organizacje pozarządowe. W bieżącym roku takie seminarium odbyło się na Uniwersytecie Bocconi w Mediolanie. Wzięło w nim udział 120 studentów CEMS MIM z ośmiu uczelni, pochodzących z ponad 30 krajów.

Znaczenie przedmiotu Climate Change Policy and Model UNFCCC realizowanego w ramach kierunku CEMS MIM zostało uznane także przez prawdziwych aktorów międzynarodowych negocjacji klimatycznych. W 2017 roku projekt ten uzyskał instytucjonalne poparcie ze strony konwencji klimatycznej (UNFCCC). Sekretarz Wykonawcza UNFCCC, Patricia Espinosa pogratulowała pomysłu i zaangażowania oraz wyraziła swoje zadowolenie, że tak dużo utalentowanych młodych ludzi uczestniczy w tych zajęciach, a w przyszłości podejmie działania na rzecz ludzi na całym świecie.

W 2018 roku przedmiot Climate Change Policy and Model UNFCCC będzie realizowany po raz dziesiąty i choć treści muszą się nieco zmieniać, goniąc postęp w rzeczywistych negocjacjach klimatycznych, jego formuła pozostaje niezmiennie skuteczna i atrakcyjna.

Cała wypowiedź Patricia Espinosa i więcej informacji o tegorocznym seminarium: Model UNFCCC: 120 future business leaders from more than 30 countries gather in Milan: [<http://www.cems.org/news-media/news/events/model-unfccc-120-future-business-leaders-more-30-countries-gather-milan#node-21509>].

Maciej Cygler, wykładowca CEMS w SGH

CEMS – Global Alliance in Management Education – to światowy sojusz tworzony przez 30 najlepszych szkół biznesu, 71 partnerów korporacyjnych i 7 społecznych. Uczelnie i firmy prowadzą wspólny magisterski program CEMS Master’s in International Management. Sojusz obrał sobie za cel kształcenie przyszłych liderów międzynarodowego, wielojęzycznego i wielokulturowego świata biznesu. SGH jako jedyna uczelnia w Polsce należy do globalnego aliansu CEMS.

Konsultacje Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie kart do głosowania w SGH

Jak powinna wyglądać karta do głosowania w przyszłorocznych wyborach samorządowych? Odpowiedzi na takie pytanie poszukiwali studenci SGH podczas konsultacji dotyczących kart do głosowania, zorganizowanych przez Państwową Komisję Wyborczą i Krajowe Biuro Wyborcze. Dzięki zaproszeniu prorektora SGH ds. dydaktyki i studentów prof. Krzysztofa Kozłowskiego i zaangażowaniu dr. Jana Misiuny z Katedry Studiów Politycznych KES, ze studentami spotkali się przewodniczący PKW sędzia Wojciech Hermeliński oraz Anna Godzwon i dr Tomasz Gąsior z KBW.

PKW i KBW, przywiązując szczególną wagę do opinii wyborców w zakresie prawa wyborczego, od listopada ubiegłego roku prowadzą szerokie konsultacje społeczne dotyczące wyglądu i kształtu kart do głosowania, które będą stosowane w przyszłorocznych wyborach samorządowych. Spotkania organizowane są w liceach, szkołach wyższych, w uniwersytetach otwartych, jednostkach samorządowych, z przedstawicielami różnego typu stowarzyszeń, think-tanków, organizacji społecznych, itp.

Jedno z takich spotkań odbyło się 1 czerwca w SGH. Na wstępie przewodniczący PKW W. Hermeliński przedstawił słuchaczom podstawowe regulacje prawne dotyczące kart do głosowania zawarte w Kodeksie wyborczym z 2011 r., zgodnie z którymi na karcie takiej musi znaleźć się informacja o sposobie głosowania oraz warunkach ważności głosu; że karta do głosowania może być jedną kartką zadrukowaną jednostronnie, a wielkość i rodzaj czcionek oraz wielkość kratek przeznaczonych na postawienie znaku „x” muszą być jednakowe dla oznaczeń wszystkich list i nazwisk kandydatów. Jednak w przypadku, gdy sporządzenie takiej karty jest niemożliwe lub może znacznie utrudniać posługiwanie się nią, PKW ma prawo ustalić jej wzór jako karty składającej się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, trwale połączonych kartek, tzw. „książeczki”. W takim przypadku przepisy prawa wymagają, by na pierwszej kartce karty – „książeczki” znajdowała się wyłącznie informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu, natomiast na drugiej kartce tej karty – spis treści. Dopiero na kolejnych jej kartkach znajdować się mogą listy kandydatów zgłoszonych przez poszczególne komitety wyborcze.

PKW, jako punkt wyjścia do konsultacji, zaproponowała właśnie kartę – „książeczkę” w przekonaniu, że jest ona wygodniejsza w użyciu dla wyborcy, także niepełnosprawnego. Na kartę taką, co ważne dla wyborców niewidomych i niedowidzących, łatwiej jest z pewnością nałożyć nakładkę w alfabecie Braille’a, która zgodnie z Kodeksem wyborczym musi być dostępna w każdej obwodowej komisji wyborczej.

Uczestnicy spotkania mogli zapoznać się z różnymi proponowanymi wzorami kart do głosowania, zarówno w wyborach do rad gmin, powiatów i sejmików województw, jak również w wyborach wójtów, burmistrzów, prezydentów miast. Zaprezentowano także odpowiednie wzory nakładek w alfabecie Braille’a. Proponowane karty w wyborach wójtów, burmistrzów czy prezydentów miast w formacie A4 lub A5 nie wzbudziły kontrowersji. Ożywioną dyskusję i zainteresowanie wzbudziły natomiast karty, za pomocą których

wybijani będą radni w najbliższych wyborach. Możliwymi opcjami w tym przypadku są bowiem pojedyncza karta, która ze względu na liczbę list kandydatów i samych kandydatów często musiałaby być formatu A0 (wysokość – 118,9 cm, szerokość 84,1 cm) lub karta składająca się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, trwale połączonych kartek („książeczka”).

Uczestnicy spotkania za nieracjonalne rozwiązanie uznali zastosowanie w wyborach bardzo dużej karty – „płachty”, szczególnie po próbie nałożenia na nią plastikowej nakładki w alfabecie Braille’a. Czynność ta, co pokazała przeprowadzona próba, sprawiła trudność osobom widzącym. Studenci SGH opowiedzieli się za kartą w formacie broszury. Postulowali jednak dopracowanie jej szczegółów. Zwracali uwagę, że zamieszczona na karcie informacja o sposobie głosowania w obecnej formule może być dla niektórych osób niezrozumiała i tworzyć pole do nadinterpretacji. Uznali, że niejednoznaczne może wydawać się sformułowanie o jednej liście kandydatów, którą musi wybrać wyborca, by następnie oddać głos na jednego kandydata. Ich zdaniem instrukcja powinna być bardziej precyzyjna, by nie zostawiała możliwości dowolnego jej rozumienia. Bardziej wyraźnie powinien zostać opisany głos nieważny, co mogłoby zminimalizować ryzyko dużej liczby tego typu głosów. W bardzo rzeczowej dyskusji studenci sugerowali konkretne brzmienie informacji zamieszczanych na karcie wyborczej, np.: „Wybierz jednego kandydata z tylko jednej listy” czy „Wybierz tylko jedną listę kandydatów i tylko przy jednym nazwisku postaw znak x”. Uczestnicy spotkania opowiedzieli się także za zmianą obrazków zamieszczonych w instrukcji do głosowania, na bardziej przejrzyste, posiadające większą wartość informacyjną.

Przewodniczący PKW W. Hermeliński ocenił, że dyskusja ze studentami potwierdziła zgłaszane już wcześniej zastrzeżenia co do treści informacji o sposobie głosowania. Przyniosła jednocześnie wiele nowych, istotnych treści. Przyznał także, że PKW stoi przed trudnym zadaniem znalezienia rozwiązania, które pozwoli na sformułowanie informacji o sposobie głosowania językiem możliwie najprostszym, jednoznacznym i zrozumiałym dla wszystkich wyborców, a jednocześnie determinowanym regulacjami Kodeksu wyborczego narzucającymi pewne nazewnictwo, jak np.: „lista”, „karta” czy „kandydat”.

Konsultacje prowadzone przez PKW i KBW dotyczące kształtu kart do głosowania potrwać do końca czerwca 2017 r. We wrześniu opublikowany zostanie z nich szczegółowy raport. Zgłoszone w trakcie konsultacji opinie wyborców poddane zostaną analizie i będą miały charakter doradczy przy ustaleniu ostatecznego wzoru karty do głosowania w najbliższych wyborach samorządowych. Wzór ten PKW planuje zaprezentować jesienią bieżącego roku. Uwagi i propozycje można zgłaszać także na stronie [www.pkw.gov.pl] oraz poprzez kanały PKW i KBW na portalach społecznościowych.

Anna Godzwon, Tomasz Gąsior

Konferencja 11.05.2017

Amerykańskie wybory w erze postprawdy – aktorzy, strategie, konteksty

Chociaż od inauguracji Donalda Trumpa na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych minęło już kilka miesięcy, nie cichną komentarze i nie milkną burzliwe dyskusje na temat tego jakże kontrowersyjnego wyboru. Głębszej refleksji i analizie tej kwestii poświęcona została niezwykle interesująca konferencja „Amerykańskie wybory w erze postprawdy – aktorzy, strategie, konteksty”, która odbyła się 11 maja 2017 roku, pod patronatem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, z inicjatywy Kolegium Ekonomiczno-Społecznego, w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Podzielona na cztery panele tematyczne konferencja wykraczała poza zagadnienia czysto ekonomiczne i prezentowała także m.in. socjologiczne, antropologiczne, prawne i komunikacyjne aspekty omawianych zjawisk. Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: prorektor SGH ds. dydaktyki i studentów prof. SGH dr hab. Krzysztof Kozłowski, dziekan Kolegium Ekonomiczno-Społecznego prof. zw. dr hab. Wojciech Morawski. W imieniu organizatorów uczestników powitali: prof. SGH dr hab. Małgorzata Mołęda-Zdziech z Instytutu Studiów Międzynarodowych KES i dr Jan Misiuna z Katedry Studiów Politycznych KES. Odczytany został list prof. dr hab. Iwony Hofman, prezesa Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej do uczestników konferencji oraz przekazane zostały pozdrowienia i życzenia inspirujących dyskusji od prof. dr hab. Tomasza Gobana-Klasa, członka Rady Naukowej konferencji.

Pierwszy z paneli poświęcony kontekstowi międzynarodowemu wyborów moderowała prof. zw. dr hab. Katarzyna Żukrowska, która przedstawiła referat pt. *Gospodarka USA za prezydenta Donalda Trumpa: na ile wolna jest Ameryka w swoich wyborach?* Dr Tomasz Soroka z Uniwersytetu Jagiellońskiego mówił o wpływie prezydentury Trumpa na sytuację Kanady, a dr Łukasz Danel z Uniwersytetu Ekonomicznego – o specjalnych relacjach Stanów Zjednoczonych z Wielką Brytanią w świetle Brexitu i zwycięstwa wyborczego Donalda Trumpa. W swoim wystąpieniu dr Karol Bieniek z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie porównał Donalda Trumpa i Recepę Erdoğana, a prof. SGH dr hab. Joanna Modrzejewska-Leśniewska omówiła rolę Afganistanu w kampanii prezydenckiej i pierwszych miesiącach urzędowania prezydenta Trumpa.

Drugi panel poświęcony kontekstowi wewnętrznemu wyborów moderowany przez dr Jana Misiunę rozpoczął prof. dr hab. Bohdan Szklarski z Uniwersytetu Warszawskiego, który omówił pojęcie „wybieralności” jako czynnika w procesie kształtowania decyzji i strategii wyborczej kandydatów, partii i wyborców. Prof. UG dr hab. Jakub Potulski z Uniwersytetu Gdańskiego poświęcił swoje wystąpienie na przeanalizowanie wyborczego zwycięstwa Donalda Trumpa jako przejawu drugiej fali kontrmobilizacji. Wojciech Biel z Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawił referat pt. *Kolorado czy Ohio? Dylematy kampanijne Demokratów w kontekście rezultatu wyborów 2016 roku*, a prof. UJ dr hab. Paweł Laidler wyja-

śniał w jaki sposób, ważnym wyrokiem w sprawie *Shelby County v. Holder*, Sąd Najwyższy USA mógł wpływać na przebieg wyborów prezydenckich 2016 roku. Z kolei dr Maciej Turek z Uniwersytetu Jagiellońskiego dokonał analizy roli tzw. swing states w ostatnich wyborach prezydenckich w USA.

Panel trzeci moderowany przez prof. SGH dr hab. Małgorzatę Mołędę-Zdziech zatytułowano: „Komunikowanie polityczne w kampanii: strategie, metody i techniki”. Dr Małgorzata Adamik-Szysiak dokonała jakościowej i ilościowej analizy zawartości dwóch polskich dzienników: *Rzeczpospolitej* i *Gazety Wyborczej*, by nakreślić obraz amerykańskiej kampanii wyborczej w polskich mediach. Prof. SGH dr hab. Małgorzata Mołęda-Zdziech i Sabina Łubiarska ze Szkoły Głównej Handlowej opracowały zagadnienie celebryckiego wsparcia w kampanii prezydenckiej, a Bartosz Pietrzyk z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej omówił znaczenie platformy Twitter w komunikacji społecznej Donalda Trumpa. Dr Dominika Popielec z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego opowiedziała o cybergenicznych kandydatach tzw. trzecich partii w wybranych kampaniach politycznych, a Maciej Kietliński z SGH o telewizyjnych debatach prezydenckich Kennedy vs. Nixon oraz Trump vs. Clinton.

Czwarty z paneli kontynuował wątek kontekstu wewnętrznego wyborów, a moderowała go prof. UW dr hab. Alicja Jaskiernia. Dr Adam Szynol z Uniwersytetu Wrocławskiego poruszył temat nieufności europejskich mediów wobec wyboru Donalda Trumpa, Paweł Jankowski z Uniwersytetu Pedagogicznego tłumaczył osobliwości amerykańskiego systemu wyborczego, a dr Adam Drosik z Uniwersytetu Opolskiego znanie *early voting* w amerykańskich kampaniach prezydenckich. Natomiast dr Łukasz Przybysz z Uniwersytetu Warszawskiego opisał efekt hasła „America First”, czyli kampanię „Every Second Counts”, a Marek Wąsiński z SGH mówił o zmięczeniu multilateralizmu i planowanej polityce handlowej Donalda Trumpa.

Konferencja przebiegała w niezwykle przyjaznej atmosferze i towarzyszyły jej liczne dyskusje i stymulujące debaty. Uczestnicy reprezentowali ośrodki naukowo-badawcze z całej Polski: m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, z Uniwersytetu Wrocławskiego, z Uniwersytetu Opolskiego, z Uniwersytetu Gdańskiego, z Uniwersytetu w Bydgoszczy i z Uniwersytetu im. Marie Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Prelegenci zaprezentowali interdyscyplinarne podejścia i przedstawili wyniki swoich badań z różnych perspektyw.

Efektom konferencji będą publikacje. Część wystąpień w formie artykułów zostanie opublikowana w *Kwartalniku Kolegium Ekonomiczno – Społecznego Studia i Prace SGH*, a pozostałe trafią do przygotowywanej książki *Amerykańskie wybory w erze postprawdy – aktorzy, strategie, konteksty*.

Anna Derelkowska, Sabina Łubiarska, Jan Misiuna, Małgorzata Mołęda-Zdziech

FIIM 2017

O finansach i rachunkowości w międzynarodowym gronie

Finance, Innovation and Industrial Management (FIIM 2017) to wydarzenie międzynarodowe, o specjalnym, zamkniętym charakterze (tzw. Boutique Conference). Zorganizowane w SGH – z inicjatywy dr hab. Adama Śliwińskiego, prof. SGH (kierownika Zakładu Ryzyka i Ubezpieczeń w Instytucie Bankowości i Ubezpieczeń Gospodarczych (IBiUG) oraz prof. Anny Karmańskiej, dyrektora Instytutu Rachunkowości (IR), Kolegium Zarządzania i Finansów.

Wydarzenie miało miejsce 16 maja 2017 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, pod hasłem **Finance and Accounting for the Future Economic World's Development**, z udziałem ponad 110 osób, w tym dużej grupy – 42 osób menedżerów z Tajlandii, realizujących program EMBA w Kasetsart University w Bangkoku oraz profesorów tejże uczelni.

Z uczelnią Kasetsart University w Bangkoku łączą organizatorów wieloletnie relacje naukowe. Relacje te pozwalają rozwijać współpracę umiędzynarodowioną, z której można czerpać korzyści zarówno dla polskiej nauki, jak i polskiego biznesu. Celem tego wydarzenia było więc utworzenie platformy dla dyskusji/dialogu pomiędzy nauką a przedstawicielami biznesu z Azji i z Polski, w szczególności zainteresowanych rynkami azjatyckimi.

Oprócz powyższej grupy z Tajlandii, przedstawiciele środowiska nauki ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i przedstawiciele polskiego biznesu, pośród uczestników znalazły się także osoby ze świata nauki z Wielkiej Brytanii, Australii, Finlandii, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii, Węgier, Rumunii, Włoch, Austrii i Izraela.

Przebieg wydarzenia obejmował: wykład wiodący, wystąpienia panelowe, w tym jeden w pewnym zakresie interaktywny, dyskusję konferencyjną oraz dyskusje B2B, których możliwość zapewniona została poprzez zorganizowanie specjalnej sesji networkingowej.

Wykład wiodący, wygłoszony przez dr hab. Piotra Płoszajskiego, prof. SGH na temat: *BUSINESS STRATEGIES AT THE TIME OF FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION: Weak signals, artificial intelligence and lessons from the history of gymnastics* stworzył doskonały obraz uwarunkowań, w których obecnie, w nieodległej i dalszej przyszłości, biznes musi odnaleźć właściwą drogę do osiągania sukcesu. Na tym tle, kolejni paneliści (Bodo Richard, prezydent European Federation of Accountants and Auditors (Niemcy), Andrzej Pawluk, wiceprezes zarządu Grupa Inco S.A. (Polska), Lorraine Warne, dyrektor Cambridge Inner Game Leadership LTD (Wielka Brytania), Piotr Niedziela, dyrektor generalny DSM Nutritional Product-LTD (Polska) oraz ekspert biznesowy z Tajlandii) w swoich prezentacjach wskazywali na zagadnienia newralgiczne dla współczesnego biznesu i wymagające odpowiedniej wiedzy (w tym z obszarów ważnych dla finansów i zarządczych systemów informacyjnych rachunkowości), determinujących finalnie „zwinność” biznesową w trudnym i konkurencyjnym otoczeniu.

Organizatorzy oceniają, iż udało się zaprezentować znaczny przekrój zagadnień, dzięki czemu wydarzenie miało dynamiczny i poznawczy charakter dla wszystkich uczestników. Ten fakt należy odnotować jako niewątpliwą bezpośrednią korzyść merytoryczną.

Szczególną częścią wydarzenia była tzw. „network session and regional food degustation”, w czasie której podejmowane były rozmowy i nawiązywane kontakty pomiędzy stronami zainteresowanymi wzajemną współpracą. Tę część wydarzenia organizatorzy postrzegają jako czas, który może istotnie procentować w przyszłości. Część merytoryczna wydarzenia stworzyła bowiem kontekst do dalszych bardzo ożywionych dyskusji i pobudziła inicjatywy zarówno naukowe jak i biznesowe.

Wydarzenie uświetnili swoją obecnością Paitoon Mahapanaporn, Charge D’Affairs A.I. Royal Thai Embassy, prorektor ds. współpracy z zagranicą – dr hab. Jacek Prokop, prof. SGH, dziekan Kolegium Zarządzania i Finansów – dr hab. Ryszard Bartkowiak, prof. SGH, dyrektor Instytutu Bankowości i Ubezpieczeń Gospodarczych, prof. dr hab. Tomasz Michalski (członek Rady Programowej wydarzenia). Z radością organizatorzy odnotowali także fakt obecności profesorów z innych katedr, zakładów i instytutów Kolegium ZiF.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy zarówno za obecność, głosy w dyskusji i stwarzanie atmosfery sprzyjającej istotnie nawiązywaniu naukowych i biznesowych relacji.

Szczególne podziękowania kierujemy pod adresem prof. Piotra Płoszajskiego za inspirujący naukowo i biznesowo *keynote speech*. Dziękujemy także Annie Markowskiej i grupie studentów z Zespołu Pieśni i Tańca SGH, którzy zaprezentowali (w niełatwych warunkach parteru budynku C) piękno naszej kultury ludowej, ale także własnej, młodzieżowej pasji i otwartości na nowe środowiska. Nie sposób pominąć tu nieocenionego Macieja Górskiego z zespołem, którzy towarzyszyli nam z aparatami i kamerami w czasie całego wydarzenia. Dziękujemy także przedstawicielom Chóru SGH za umożliwienie bezpłatnej dystrybucji płyty z muzyką gospel w ich wspólnym wykonaniu.

Ze strony bezpośrednich organizatorów, osobami zaangażowanymi byli także: dr Katarzyna Bareja (IR), dr Marietta Janowicz-Lomott (IBiUG), dr Małgorzata Mierzejewska (IR), Paulina Latosek (IBiUG) i Magdalena Zadroga (IR).

*Anna Karmańska, Adam Śliwiński,
Kolegium Zarządzania i Finansów*

Od lewej: prof. Władysław Szymański, prof. Roman Sobiecki, prof. Marek Rocki, prof. Henryk Chojaj, prof. Witold Bień

Od lewej: prof. Władysław Szymański, prof. Roman Sobiecki, prof. Marek Rocki, prof. Henryk Chojaj, prof. Witold Bień

Globalizacja – pieniądze – podatki Historia i współczesność

Od lewej: prof. Marek Rocki, prof. Roman Sobiecki, prof. Henryk Chojaj

Od lewej: prof. Witold Bień, prof. Roman Sobiecki

Prof. Witold Bień

Prof. Henryk Chojaj

Od lewej: prof. Henryk Chojaj, prof. Witold Bień, prof. Andrzej Fierla, dr Hanna Sokół

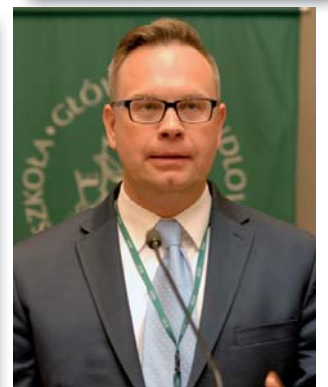
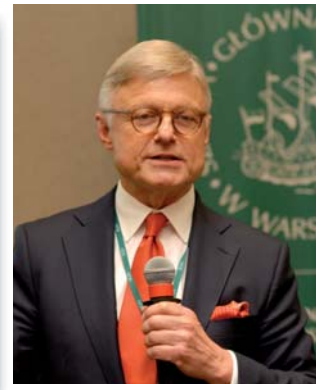
Prof. Władysław Szymański, prof. Roman Sobiecki, prof. Marek Rocki, prof. Henryk Chojaj, prof. Witold Bień

FIIM 2017

O finansach i rachunkowości w międzynarodowym gronie

I Międzynarodowy Kongres CEWSE

European Security and Stability in a Complex Global Order – The Case of Neighbourhood Policy

EU Facing Current Challenges, Opportunities, Crises & Conflicts

Projekt EUSHARE

– debata naukowa PECSA o wartościach europejskich

Projekt CEWSE

– interdyscyplinarne warsztaty dla doktorantów

Jak mierzyć szarą strefę – wykład prof. F. Schneidera w SGH

Amerykańskie wybory w erze postprawdy – aktorzy, strategie, konteksty

I Międzynarodowy Kongres i Debata CEWSE

Maj 2017 roku obfitował w wiele ważnych i interesujących międzynarodowych wydarzeń organizowanych przez działające w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie Centrum Doskonałości Jeana Monneta/Jean Monnet Centre of Excellence at Warsaw School of Economics (CEWSE) oraz partnerów. Centrum, pod kierownictwem prof. Ewy Latoszek, zostało powołane przy Katedrze Unii Europejskiej im. Jeana Monneta Kolegium Ekonomiczno-Społecznego SGH na mocy Decyzji Komisji Europejskiej, a jego działalność w latach 2016–2019 będzie finansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+.

9 maja 2017 roku odbył się I Międzynarodowy Kongres CEWSE pt. „European Security and Stability in a Complex Global Order – The Case of Neighbourhood Policy”, 10 maja – CEWSE Roundtable Debate pt. „EU facing current challenges, opportunities, crises & conflicts”, natomiast 26 maja 2017 miał miejsce pierwszy CEWSE PhD Workshop pt. “Global Agenda for External Action”.

CEWSE International Congress

Pierwszym i największym ze wspomnianych wydarzeń był I Międzynarodowy Kongres CEWSE, który zgromadził wielu wybitnych badaczy z krajowych i zagranicznych ośrodków zajmujących się tematyką europejską. Wśród gości byli m.in. prof. Nico Groenendijk, przewodniczący European Community Studies Association, prof. Willemus Molle z Erasmus University Rotterdam, prof. Bogdan Góralczyk, dyrektor Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Gaga Gabrichidze z New Vision University, ECSA Georgia czy dr Jean-Marc Trouille z Uniwersytetu w Bradford. Obradom Kongresu, który przebiegał pod tytułem „European Security and Stability in a Complex Global Order – The Case of Neighbourhood Policy”, przewodniczyła prof. Ewa Latoszek. Kongres został objęty Wysokim Patronatem Parlamentu Europejskiego, a także Honorowym Patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Dyskusja rozpoczęła się od postawionego przez profesor Latoszek pytania o przyszłość Unii Europejskiej i jej państw członkowskich. Profesor Latoszek, nawiązując do niebieskiej unijnej flagi z gwiazdami, podkreśliła tradycje kooperacji w wielokulturowej Europie oraz pokojowy charakter integracji europejskiej. W tym duchu dyskusję kontynuował prof. Jacek Prokop, prorektor ds. współpracy z zagranicą SGH, szczególną uwagę zwracając na Polskę i jej rolę. Jego zdaniem nasz kraj może pełnić rolę łącznika między wschodem a zachodem Europy i między północą a południem, przyczyniając się do stabilizacji regionu oraz umacniania europejskich wartości. J. Prokop podkreślił także, że wobec postępujących w środowisku międzynarodowym zmian (m.in. Brexit, prezydentura Trumpa, masowe migracje) niezbędne jest nowe podejście do procesu integracji europejskiej. Zarówno prof. Nico Groenendijk, jak również prof. Góralczyk zgodnie podzielili ten pogląd. Profesor Góralczyk odwołał się przy tym do koncepcji heartlandu, zawartej w książce Davida

Normana. Polska miałaby stać się sercem i źródłem siły Unii. Wiele miejsca w dyskusji poświęcono także polityce zewnętrznej Unii Europejskiej, a zwłaszcza jej relacjom ze wschodem, gdzie ciekawe wątki dotyczące Ukrainy podnosiła dr Olga Barburska. Z kolei prof. Willemus Molle wprowadził do dyskusji podczas Kongresu CEWSE perspektywę past-present-future, czyli przegląd działalności i priorytetów UE na przestrzeni lat. W tym kontekście niektórzy uczestnicy Kongresu zauważyli, iż założenia i podstawy istnienia Unii to utopia, a Europa ciąży ku państwom narodowym. Motywy integracji europejskiej ulegają bowiem obecnie zmianom. W dalszej części dyskusji szczegółowo omawiano zagadnienia dotyczące aktualnych problemów, z jakimi boryka się Unia, w tym zwłaszcza wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii, współpracy z innymi ugrupowaniami integracyjnymi (V4), kryzysu na Ukrainie, stosunków UE z Rosją, procesów integracyjnych w Afryce czy niestabilnej sytuacji w Turcji i w Grecji. Kongres zakończył się ożywioną dyskusją uczestników spotkania z prelegentami, z której wynika jasna potrzeba reformy Unii Europejskiej w duchu solidarności. Otwarte natomiast pozostaje pytanie, czy ma ona zmierzać w kierunku federacji czy konfederacji?

CEWSE Roundtable Debate

10 maja prelegenci, uczestnicy Kongresu i inni goście wzięli udział w panelowej debacie Centrum Doskonałości Jeana Monneta, która odbyła się w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie pt. “EU Facing Current Challenges, Opportunities, Crises & Conflicts”. Do udziału w Debacie zaproszono nie tylko uznanych profesorów, ale także młodych badaczy Unii Europejskiej, doktorantów oraz praktyków. Wykład wprowadzający pt. “The European Union against the Odds: From existential Threats to Resilience and Reform” wygłosił prof. Jean-Marc Trouille z Uniwersytetu w Bradford w Wielkiej Brytanii. Dyskusja podczas Debaty koncentrowała się głównie wokół zagadnień związanych z polityką zagraniczną Unii Europejskiej, jej relacjami handlowymi oraz polityką inwestycyjną.

Więcej informacji: CEWSE: [<http://cewse.pl/>]; Facebook: [<https://www.facebook.com/CEWSESGH/>].

Partnerzy

Organizatorem wydarzeń było Centrum Doskonałości Jeana Monneta wraz z licznymi partnerami, zarówno z Polski, jak i innych państw członkowskich Unii Europejskiej – Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego, Ośrodek Badań Integracji Europejskiej Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, New Vision University w Tbilisi, Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych Politechniki Warszawskiej, Fundacja Konrada Adenauera, European Community Studies Association (ECSA-World), Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej (PECSA), ECSA Moldova, ECSA Ukraine, ECSA Georgia.

Beata Boloż, Marta Dobrzycka, Piotr Tyrakowski

Erasmus+

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Erasmus+.

Projekt CEWSE

– sprawozdanie z interdyscyplinarnych warsztatów dla doktorantów

26 maja 2017 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbyły się warsztaty dla doktorantów pt. „Global Agenda for External Action”. Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach prestiżowego projektu europejskiego Jean Monnet – “Centre of Excellence at Warsaw School of Economics on European Union’s Security and Stability in a new Economic, Social & Geopolitical Settlement (CEWSE)”, kierowanego przez prof. zw. dr hab. Ewę Latoszek, realizowanego w SGH w latach 2016–2019 przy współfinansowaniu Programu Erasmus+ Unii Europejskiej.

Warsztaty skierowane były do studentów i doktorantów, którzy chcieli w gronie ekspertów skonsultować swoje badania pod kątem metodologicznym oraz teoretycznym. Problematyka warsztatów obejmowała najbardziej aktualne zagadnienia dotyczące roli Europy, oraz w szczególności Polski, w kształtowaniu ładu międzynarodowego w aspekcie gospodarczym, społecznym oraz politycznym. Tematy miały charakter interdyscyplinarny, łączący w sobie elementy ekonomii, politologii, socjologii, czy też nauk o zarządzaniu. Doktoranci mieli szansę na zaprezentowanie tematyki podejmowanych badań oraz przedstawienie założeń prac doktorskich, które następnie były dyskutowane w gronie promotorów, specjalistów oraz pracowników naukowych szkół wyższych m.in. Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Warszawskiego czy Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

W trakcie warsztatów zostały zaprezentowane założenia metodyczne oraz teoretyczne trzech badań realizowanych przez doktorantów polskich i zagranicznych uczelni. Jako pierwsza swój obszar badawczy prezentowała doktorantka IV roku studiów doktorskich w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym SGH, mgr inż. Ewa Osuch-Rak. Doktorantka pod kierunkiem naukowym prof. SGH dr hab. Magdaleny Proczek, adiunkta w Katedrze Unii Europejskiej im. Jeana Monneta KES SGH, przygotowuje rozprawę doktorską poświęconą roli finansowania małych i średnich przedsiębiorstw branży kosmicznej w Polsce w podnoszeniu innowacyjności tej branży. Ewa Osuch-Rak przedstawiła główną tezę rozprawy doktorskiej, mówiącą, że zewnętrzne finansowanie MSP branży kosmicznej w Polsce po 2000 r. pozytywnie wpłynęło na innowacyjność tej branży, następnie omówiła główne założenia teoretyczne oraz metody i techniki, które znajdą zastosowanie w badaniu. Doktorantka dużo uwagi poświęciła rosnącemu znaczeniu szeroko rozumianej „gospodarki kosmicznej” oraz jej przekształceniu w kierunku New Space, ery charakteryzującej się wysokim stopniem komercjalizacji transakcji w przemyśle kosmicznym. Procesy te mają kluczowe znaczenie dla kierunków, w jakich powinna podążać branża kosmiczna w Polsce, rozumiana jako podsystem gospodarczy składający się z przedsiębiorstw. Po prezentacji pierwszego badania dyskusję rozpoczęła dr Olga Barbarska z Centrum Europejskiego UW, podejmując kwestie terminologii oraz definicji zastosowanych w badaniu. Głos zabrała również prof. UE w Katowicach dr hab. Małgorzata Dziembała, odnosząc się do poziomów analizy, podkreślając w szczególności znacze-

nie analizy systemowej w proponowanym badaniu. Wszyscy uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na oryginalność oraz wagę podejmowanego zagadnienia.

Druga rozprawa doktorska prezentowana w trakcie warsztatów została przygotowana przez doktorantkę w Katedrze Stosunków Międzynarodowych i Dyplomatycznej Służby Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki, Dominikę Rosłoń. Założenia rozprawy pt. *Partnerstwo wschodnie w polityce zagranicznej Polski* przedstawiła w jej imieniu moderator i promotor pomocniczy, dr Olga Barbarska, adiunkt i wykładowca Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Dr O. Barbarska omówiła szczegółowo proponowaną strukturę badania, podkreślając, że głównym celem pracy doktorantki jest przedstawienie współczesnych kierunków polityki zagranicznej Polski w odniesieniu do inicjatywy Partnerstwa Wschodniego. Po prezentacji badania głos zabrała m.in. prof. Ewa Latoszek, która zaznaczyła, że istotną kwestią, którą należałoby również podjąć w badaniu, jest ukazanie roli całej UE w kształtowaniu relacji z państwami Partnerstwa Wschodniego. Dodatkowo, kwestie metodologiczne oraz terminologiczne zostały podjęte przez prof. SGH dr hab. Magdalenę Proczek reprezentującą KES SGH.

Trzecia, ostatnia, prezentacja została wygłoszona przez doktora Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego Mehmeta Ali Ozcobanlara, który przygotował rozprawę doktorską pt. *Anatolian Tigers’ Phenomenon. The Cross Cultural Capital Diversification of the Globally Successful Companies*. W pracy tej zostały podjęte istotne zagadnienia dotyczące uwarunkowań kulturowych, w tym w szczególności zjawiska kapitału kulturowego według Pierre’a Bourdieu, działalności firm zwanych „anatolijskimi tygrysami”. W roli moderatora tej części warsztatów wystąpiła dr Anna Visvizi reprezentująca Instytut Europy Środkowo-Wschodniej (IEŚW) i Deree – The American College of Greece w Atenach. Doktorant M. A. Ozcobanlar przedstawił wyniki z badania przeprowadzonego na próbie tureckich i greckich przedsiębiorstw, ukazującego istotne różnice między nimi, wynikające w głównej mierze z kontekstów kulturowych. Po prezentacji głos zabrali m.in. prof. M. Dziembała oraz prof. E. Latoszek.

Warsztaty zakończyła prof. Ewa Latoszek, dziękując za zaangażowanie moderatorom, prelegentom, uczestnikom oraz organizatorom i współorganizatorom wydarzenia. Prof. Latoszek podkreśliła wagę podejmowanych zagadnień oraz interdyscyplinarny charakter warsztatów pozwalający na rozpatrywanie zagadnień z wielu perspektyw badawczych. Cykl warsztatów będzie kontynuowany w kolejnych latach w ramach projektu CEWSE realizowanego przez prof. E. Latoszek i jej zespół we współpracy z licznymi partnerami akademickimi i stowarzyszeniami naukowymi.

Więcej informacji: CEWSE: [<http://cewse.pl/>]; Facebook: [<https://www.facebook.com/CEWSESGH/>].

Ewa Osuch-Rak, Piotr Tyrakowski

Erasmus+

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Erasmus+.

Projekt EUSHARE

– sprawozdanie z debaty naukowej PECSA o wartościach europejskich

25 maja 2017 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie odbyła się debata naukowa pt. „The role of European values in times of the political and socio-economic challenges in Europe”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej (PECSA), Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH (Katedra Studiów Politycznych, Katedra Unii Europejskiej im. Jeana Monneta, Centrum Doskonałości Jeana Monneta SGH) i Fundację Konrada Adenauera w Polsce (KAS) we współpracy z Deree–The American College of Greece w Atenach, Stowarzyszeniem Badań Wspólnoty Europejskiej (ECSA-World), Stowarzyszeniem Badań Unii Europejskiej w Gruzji (ECSA-Georgia), Instytutem Europy Środkowo-Wschodniej (IEŚW), Akademią im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego), New Vision University w Tbilisi, Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu (Katedra Europeistyki), Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach (Katedra Międzynarodowych Stosunków Ekonomicznych), Uniwersytetem Gdańskim (Ośrodek Badań Integracji Europejskiej) oraz Uniwersytetem Warszawskim (Centrum Europejskie i Wydział Zarządzania). Obrady prowadzone były w języku angielskim.

Debatę otworzyli przedstawiciele Zarządu PECSA – prof. dr hab. Andrzej Stępiak (kierownik Ośrodka Badań Integracji Europejskiej UG) wraz z dr Martą Pachocką (Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH) oraz Piotr Womela reprezentujący Fundację Konrada Adenauera w Polsce. Pierwszy panel debaty zatytułowany „Political and policy challenges in Europe: shared values?” moderowała dr Aleksandra Borowicz (Ośrodek Badań Integracji Europejskiej UG). Uczestnikami panelu byli: prof. dr hab. Bogdan Góralczyk (dyrektor Centrum Europejskiego UW), prof. dr hab. Andrzej Zybala (Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH), prof. Gaga Gabrichidze (New Vision University w Tbilisi a zarazem przewodniczący ECSA-Georgia), dr Aleksandra Szczerba-Zawada (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) oraz dr Marta Pachocka. W swoim otwierającym wystąpieniu pt. „European Union at the crossroads – deeper integration or disintegration?” dr A. Borowicz wskazała na najważniejsze wyzwania z jakimi w ostatnich latach borykała się Unia Europejska, a które niewątpliwie mają liczne związki z wartościami europejskimi, tj. na kryzys 2008+, wzrost nastrojów eurosceptycznych, kryzys uchodźczy, relacje z Rosją w kontekście Ukrainy czy Brexit. Był to punkt wyjścia do kolejnych głosów w dyskusji. Wypowiedź prof. A. Zybala dotyczyła relacji między polityką publiczną a wartościami europejskimi, z uwzględnieniem różnic w *policy making* w wybranych państwach UE. Z referatu prof. G. Gabrichidze słuchacze mogli dowiedzieć się o tym, jak postrzegane są Unia Europejska oraz Euroazjatycka Unia Gospodarcza w Gruzji – według badań opinii publicznej z 2016 r. ponad 60% respondentów w Gruzji opowiedziało się za członkostwem w UE, a tylko 20% w EUG. Z kolei dr M. Pachocka przybliżyła uczestnikom kwestię znaczenia solidarności europejskiej dla rozwiązania kryzysu migracyjnego w UE.

Moderatorem drugiego panelu pt. „Socio-economic challenges and European values” był dr Jan Misiuna (Kolegium

Ekonomiczno-Społeczne SGH). Wzięli w nim udział: prof. dr hab. Andrzej Stępiak (kierownik Ośrodka Badań Integracji Europejskiej UG), dr Anna Visvizi (Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Deree – The American College of Greece w Atenach), dr Ida Musiałowska (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), dr Anna Masłoń-Oracz (Kolegium Ekonomiczno-Społeczne SGH) oraz Mehmet Ali Ozcobanlar (doktorant Wydziału Zarządzania UW). Po krótkim zarysowaniu problematyki sesji, jako pierwszy głos zabrał prof. A. Stępiak, który w wystąpieniu nt. „Culture of compliance in European Union – common European values” podkreślił, że porządek europejski opiera się na przestrzeganiu powszechnie przyjętych niepisanych reguł. Dr I. Musiałowska przybliżyła słuchaczom rolę wartości europejskich dla efektywnej realizacji polityki spójności UE. Z kolei M. Ali Ozcobanlar odniósł się w swojej wypowiedzi do wpływu wartości europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy Turcji.

Krótkie wystąpienia podczas obu paneli były inspiracją do pytań zadawanych przez uczestników debaty i moderatorów. Dyskusję po drugiej sesji zwięźliwie podsumowanie współprowadzone przez dr Annę Visvizi oraz dra Kamila Zajączkowskiego (Centrum Europejskie UW). Odnosząc się do wypowiedzi panelistów i późniejszych dyskusji, wskazali oni na ogromną rolę jaką mają do odegrania wartości europejskie w obliczu wyzwań stojących przed państwami UE. Na koniec wszyscy uczestnicy debaty zostali zaproszeni do zgłaszania swoich artykułów do nowego interdyscyplinarnego czasopisma naukowego PECSA pt. „The Review of European Affairs”. Redaktorem naukowym półrocznika jest prof. dr hab. Ewa Latoszek, przewodnicząca PECSA i kierownik Centrum Doskonałości Jeana Monneta SGH.

Deбата została zorganizowana w ramach projektu EUSHARE – „Connecting the European Union of Shared Aims, Freedoms, Values and Responsibilities”, który jest realizowany przez Polskie Stowarzyszenie Badań Wspólnoty Europejskiej w latach 2016–2019 przy współfinansowaniu Programu Erasmus+ Unii Europejskiej (działania Jean Monnet Support to Associations). Kierownikiem projektu jest dr Marta Pachocka, sekretarz Zarządu PECSA. Zgodnie z założeniami i celami działań Jean Monnet Support to Associations, projekt EUSHARE ma pozwolić PECSA jako stowarzyszeniu naukowemu zajmującemu się problematyką UE m.in. na organizowanie i prowadzenie działalności statutowej oraz prowadzenie badań w dziedzinie wybranych zagadnień europejskich, a także na rozpowszechnianie wyników tych badań wśród szerokiego grona odbiorców. Projekt ma umożliwić wzmocnienie i rozwój PECSA nie tylko w Polsce, ale i w regionie, a co więcej, zwiększyć rozpoznawalność marki PECSA. Celem projektu jest stworzenie warunków do prowadzenia twórczej dyskusji oraz dzielenia się doświadczeniami i poglądami przez polskich i zagranicznych przedstawicieli różnych środowisk (szkolnictwa wyższego, nauki i badań, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych, administracji publicznej, instytucji UE i organizacji międzynarodowych, biznesu, itp.) często zajmujących odmienne stanowiska, a także propagowanie rzetelnej wiedzy na temat aktualnych wyzwań politycznych,

społecznych i gospodarczych stojących przed Europą, w tym Unią Europejską, zarówno w wymiarze zewnętrznym (kryzys migracyjny, stosunki UE z Federacją Rosyjską, odpowiedź wobec kryzysu na Ukrainie, itp.) jak i wewnętrznym (Brexit, kryzys demokracji w niektórych państwach UE, kryzys instytucjonalny UE, bezpieczeństwo ekonomiczne UE). Przez swój projekt PECSA chce przyczynić się do umacniania demokracji w Polsce i państwach Europy Środkowej i Wschodniej, a także wpływać na rozwój społeczeństwa obywatelskiego nie tylko na poziomie krajowym, ale i regionalnym. W obliczu wydarzeń obserwowanych w kilku ostatnich latach w Polsce i tej części Europy oraz w relacjach między Polską a Unią Europejską, PECSA uważa za konieczne podjęcie dyskusji na temat zasadności, celowości, warunków i konsekwencji członkostwa w UE. Członkostwo każdego państwa w strukturach UE, w tym Polski, oznacza bowiem zarówno określone prawa jak i obowiązki. Oznacza również solidarne działanie w oparciu

o aksjologiczny fundament na rzecz dobra wspólnego, jakim jest Unia Europejska, którego znaczenie wzrasta w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych. Taka idea przyświecała już ojcom Europy. Wydarzenia i nastroje społeczne obserwowane w Europie rodzą potrzebę dyskusji nad tym, co łączy państwa europejskie, a nie jest wyłączenie oparte na interesach ekonomicznych i politycznych. Są to wspólne wartości, współodpowiedzialność, współpraca i solidarność, odwołujące się do fundamentów procesu integracji europejskiej. Tylko one gwarantują wyjście ponad egoizmy narodowe.

Więcej informacji: PECSA: [pecsa.edu.pl]; Facebook: [https://www.facebook.com/stowarzyszeniepecsa/]; Twitter: [https://twitter.com/PECSA_EU].

W artykule wykorzystano ogólnodostępne materiały informacyjne ze strony: [pecsa.edu.pl].

Michał Budziński, Adrian Moliński, Jan Misiuna

Erasmus+

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Erasmus+.

Minister pełnomocny RFN w Polsce – Manfred Huterer z wizytą w SGH

10 maja 2017 r. Minister pełnomocny RFN w Polsce Manfred Huterer po raz pierwszy przybył do Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie (SGH) z okazji spotkania absolwentów i obecnych uczestników Polsko-Niemieckiego Forum Akademickiego (PNFA) i wygłosił wykład na temat *Niemcy i niemiecko-polskie stosunki przed wyborami do Bundestagu w roku 2017*.

Od prawie 25 lat PNFA prowadzi w SGH jedyną w Polsce ekonomiczną niemieckojęzyczną specjalizację międzykierunkową: Zarządzanie niemiecko-polskimi stosunkami gospodarczymi. Jest ona prowadzona w kooperacji z Johannes Gutenberg-Uniwersytetem Mainz i Uniwersytetem Duisburg-Essen i finansowana przez Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej z Bonn (DAAD) (więcej informacji na: [www.sgh.waw.pl/pnfa]). W roku akademickim 2016/2017 do Forum z wykładami przyjechało 12 profesorów i docentów z Johannes Gutenberg-Uniwersytetu Mainz i Uniwersytetu Duisburg-Essen.

W spotkaniu 10.05.2017 r. uczestniczyło ponad 100 studentów i absolwentów PNFA oraz nauczyciele akademicy SGH, między innymi z Centrum Nauki Języków Obcych (CNJO), które jest ważnym partnerem w przygotowywaniu studentów do zdobycia ekonomicznej wiedzy w języku niemieckim.

Na spotkanie przybyli także długoletni przyjaciele i partnerzy Polsko-Niemieckiego Forum Akademickiego z przedsiębiorstw i instytucji w sferze współpracy niemiecko-polskiej. Obecni byli między innymi dyrektor Przedstawicielstwa DAAD w Polsce dr Klaudia Knabel, dyrektor, członek Zarządu Fundacji Współpracy polsko-niemieckiej Cornelius Ochmann, kierownik Wydziału Gospodarczego ambasady niemieckiej

w Warszawie Anke Konrad oraz przedstawiciele Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, firm Accenture i ZEB.

Po serdecznym powitaniu gości przez prorektora ds. współpracy z otoczeniem prof. dr hab. Hannę Godlewską-Majkowską i dyrektora Polsko-Niemieckiego Forum Akademickiego prof. Józefa Olszyńskiego Minister Pełnomocny wygłosił wykład na bardzo aktualny temat „Niemcy i polsko-niemieckie stosunki przed wyborami do Bundestagu 2017”.

Po wyborach we Francji i Holandii wszystkie spojrzenia pogrążonej w kryzysie Unii Europejskiej skierowane są w stronę Niemiec, gdzie we wrześniu b. roku odbędą się wybory do Bundestagu. W wykładzie nacisk był położony

na potencjalny wpływ wyniku wyborów na przyszłość Unii Europejskiej i niemiecko-polskie stosunki. Zdaniem Ministra Pełnomocnego Unia Europejska może być wyprowadzona ze stanu kryzysowego i zachowana jako projekt podtrzymujący pokój w Europie poprzez wprowadzenie odpowiednich instytucjonalnych i gospodarczych reform. Dzięki zwycięstwu w wyborach we Francji Emmanuela Macrona w tym momencie udało się zapobiec największemu zagrożeniu dla Unii Europejskiej.

Wprawdzie w Niemczech też istnieje jedna partia polityczna krytycznie nastawiona do Unii Europejskiej – AfD (Alternatywa dla Niemiec), która prawdopodobnie wejdzie do Bundestagu, ale większość wyborców opowiada się za konstruktywnym prowadzeniem negocjacji w sprawach Brexitu i reformowania UE po wyjściu z niej Wielkiej Brytanii. Do niewysokiego poziomu niezadowolenia z polityki Unii Europejskiej przyczynia się dość dobry stan niemieckiej gospodarki. Manfred Huterer uważa, że dobrym rozwiązaniem przezwyciężenia kryzysu Unii Europejskiej będzie funkcjonowanie w Unii krajów o różnych szybkościach.

Minister Pełnomocny ocenił na tyle wysoko jakość niemiecko-polskich stosunków, że nawet kto w tej chwili rządzi w obydwu krajach, nie ma znaczenia. Do tego przyczyniły się mocne powiązania gospodarcze i rozmaite działania społeczno-obywatelskie, także w dziedzinie szkolnictwa wyższego, czego przykładem jest m.in. działające Polsko-Niemieckie Forum Akademickie w SGH. PNFA przekazuje wiedzę o specyfice niemiecko-polskiej działalności gospodarczej, zarządzania niemieckojęzycznymi przedsiębiorstwami, a także o kompetencjach międzykulturowych i językowych. Wyżej wymienione

kwalifikacje otwierają absolwentom rozmaite możliwości na niemieckim i polskim rynku pracy.

M. Huterer podkreślił, że wraz z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej niemiecko-polskim stosunkom będzie przypisywane jeszcze większe znaczenie. W związku z tym zwrócił on uwagę nie tylko na wymiar stosunków gospodarczych, ale również na politykę bezpieczeństwa, szczególnie na tle wciąż nierozwiązanego konfliktu na Ukrainie.

Dalsza otwarta dyskusja została zainicjowana przez krótki referat prof. dr. hab. Sebastiana Płóciennika, koordynatora programu „Unia Europejska” w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych (PISM) i członka Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Profesor Płóciennik określił, że z jednej strony – w porównaniu z wyborami w Stanach Zjednoczonych, Holandii i ostatnio we Francji – wybory w Niemczech wydają się dość nudne, brakuje w nich osobowości z programem anty-establishmentowym. Z drugiej strony, pozostaje niejasne, za jaką UE opowiedzą się Niemcy, szczególnie w sensie gospodarczo-politycznym.

Na koniec M. Huterer odpowiedział na mnóstwo pytań słuchaczy zadanych w języku niemieckim, na przykład nt. roli wielkiej nadwyżki w handlu zagranicznym w gospodarce niemieckiej.

Wydarzenie zakończyło się przyjęciem, zorganizowanym przez Polsko-Niemieckie Forum Akademickie w Klubie „Jajko”. Przy wspólnym poczęstunku można było znaleźć możliwość osobistej rozmowy, dyskusji i wymiany doświadczeń z ministrem M. Hutererem i innymi przybyłymi na spotkanie osobami.

Galina Wandel, Polsko-Niemieckie Forum Akademickie

Organizacje sektora publicznego – czynniki i pomiar skuteczności

W dniach 29–31 maja 2017 roku odbyła się w naszej uczelni I Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Organizacje sektora publicznego – czynniki i pomiar skuteczności”. Organizatorami konferencji byli: Instytut Kapitału Ludzkiego, którego kierownikiem jest prof. zw. dr hab. Marta Juchnowicz oraz Katedra Prawa Administracyjnego i Finansowego Przedsiębiorstw kierowana przez prof. zw. dr hab. Włodzimierza Szpringera z Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH, we współpracy z Katedrą Ekonomiki Integracji Europejskiej Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego pod przewodnictwem prof. zw. dr hab. Anny Zielińskiej-Głębockiej. Celem konferencji było wypełnianie luki poznawczej dotyczącej czynników i pomiaru skuteczności organizacji sektora publicznego z perspektywy ekonomicznej, zarządczej i prawnej.

Konferencję otworzył dziekan Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie dr hab. Roman Sobiecki, prof. SGH wraz z kierownikami jednostek organizujących konferencję. W konferencji wzięli udział przedstawiciele wielu ośrodków naukowych z całej Polski. Najliczniej reprezentowane były ośrodki z Katowic i Gdańska.

Konferencję rozpoczęły sesje plenarne, w których wzięli udział: prof. zw. dr hab. Marta Juchnowicz, prof. dr hab. Aldona Frączkiewicz-Wronka z Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, prof. zw. dr hab. Anna Zielińska-Głębocka z Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego, prof. dr hab. Małgorzata Czarska i prof. dr hab. Ryszard Rutka z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego oraz prof. zw. dr hab. Janusz Strużyna z Wydziału Informatyki i Komunikacji Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach i dr hab. Izabela Marzec z Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

W trakcie konferencji zaprezentowano liczne referaty dotyczące funkcjonowania organizacji publicznych pogrupowane w sesje panelowe zatytułowane: *Zaufanie* – sesja moderowana przez dr Łukasza Sienkiewicza z Instytutu Kapitału Ludzkiego SGH; *Sprawność, skuteczność, efektywność, ekonomiczność – pomiar organizacji publicznych* – sesja moderowana przez dr Joannę Stefaniak z Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego; *Zasoby Ludzkie* – sesja moderowana przez dr Piotra Staszkiwicza z Instytutu Finansów, Korporacji i Inwestycji SGH oraz *Przedsiębiorczość* – sesja moderowana przez dr hab. Agatę Austen z Katedry Zarządzania Publicznego i Nauk Społecznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

W trakcie konferencji cele nowo założonego Stowarzyszenia Forum Myśli Instytucjonalnej zaprezentowała prezes Stowarzyszenia prof. zw. dr hab. Anna Ząbkowicz z Instytutu Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przed sesjami panelowymi w drugim dniu konferencji, wprowadzenia do metodyki prowadzenia badań w naukach o zarządzaniu dokonał prof. zw. dr hab. Wojciech Czakon z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Trzeciego dnia konferencji odbyły się warsztaty projektowe poświęcone praktycznej stronie przygotowywania projektów badawczych do Narodowego Centrum Nauki. Celem warsztatów była integracja środowisk i podjęcie wspólnych działań na rzecz przygotowania interdyscyplinarnych projektów naukowych związanych z funkcjonowaniem sektora publicznego.

Kolejna druga konferencja poświęcona organizacjom publicznym odbędzie się za rok na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie – u współorganizatora tegorocznej konferencji.

Sylvia Morawska, Joanna Kuczevska

Konferencja z okazji 90. urodzin prof. dr hab. Witolda Bienia i prof. dr hab. Henryka Chołaja

Globalizacja – pieniądze – podatki. Historia i współczesność

29 maja br. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, odbyła się konferencja z okazji 90. urodzin prof. dr hab. Witolda Bienia i prof. dr hab. Henryka Chołaja pn. „Globalizacja – pieniądze – podatki. Historia i współczesność”. Było to wydarzenie bez precedensu w 110-letniej historii SGH. Nigdy wcześniej dwóch wybitnych Profesorów SGH, w wieku 90 lat, jednocześnie nie uczestniczyło w konferencji naukowej poświęconej uprawianej przez nich problematyce.

I Sesję Konferencji otworzyło wystąpienie JM Rektora SGH prof. Marka Rockiego i dziekana KNoP prof. Romana Sobieckiego, którzy złożyli Profesorom W. Bieniowi i H. Chołajowi gratulacje z okazji jubileuszu oraz życzyli wszelkiej pomyślności, zdrowia i dalszej owocnej pracy naukowej.

Po części wstępnej przyszedł czas na mowy pochwalne. Laudację dla prof. W. Bienia wygłosiła dr Hanna Sokół, zaś dla prof. H. Chołaja – dr Zbigniew R. Wierzbicki. Laudatorzy zaznaczyli, że jubileusz jest wydarzeniem szczególnym ze względu na dorobek naukowy, dydaktyczny i działalność Profesorów na wielu zaszczytnych i odpowiedzialnych stanowiskach. Będąc autorytetami w dziedzinach: zarządzania finansami – profesor W. Bień oraz ekonomii politycznej, tranzytologii i globalistyki – prof. H. Chołaj, przynależą oni do elitarnego grona uczonych prezentujących twórczą postawę i najbardziej lubianych akademików. Źródłem sukcesów Jubilatów jest zamiłowanie do nauk ekonomicznych, dydaktyki, niepowstrzymana aktywność zawodowa i ogromna pracowitość oraz fakt, że lubią ludzi i chcą im stale przekazywać to czego sami się nauczyli i doświadczyli, a zarazem są Osobami wielkiego serca i otwartego umysłu.

II Sesję Konferencji otworzyło wprowadzenie do dyskusji prof. dr hab. Władysława Szymańskiego. Profesor podkreślił, że przeszliśmy z epoki ciągłości do epoki nieciągłości, charakteryzującej się nieoczekiwanymi zmianami i kryzysem globalnym. Przyczyn tego ostatniego nie należy szukać tylko w doktrynie neoliberalizmu ponieważ byłoby to błędem i uproszczeniem, ale także w swobodzie przepływu kapitału między granicami, w sytuacji gdy państwo traci nad nimi kontrolę. W przeszłości państwo posiadało politykę i siłę. Obecnie utraciło ten drugi atrybut na rzecz korporacji transnarodowych, zaś sama polityka stanowi pochodną dostosowań do interesów kapitału, co dodatkowo uwydatnia niedokończony proces globalizacji, tj. brak globalizacji politycznej. Ponadto, profesor W. Szymański zwrócił uwagę na mikroekonomiczny charakter globalizacji, w którym dominują podmioty kierujące się zyskiem w miejsce interesów makroekonomicznych, społecznych czy ekologicznych. Oceniając proces globalizacji wyróżnił procesy pozytywne takie jak zmniejszenie się barier rozwojowych krajów rozwijających się na skutek skurczenia barier popytu i kapitału, czy większą dyfuzję postępu technologicznego, zaś wśród negatywnych – utratę przez państwa zdolności do regulacji kosztów i efektów zewnętrznych. W obliczu braku kooperacji, która byłaby możliwa w przypadku istnienia globalizacji politycznej, państwa stoją osamotnione w obliczu wyzwań światowych. Jak zaznaczył Prelegent, pierwszy na problemy globalne zwrócił uwagę prof. dr hab. Józef Pajestka (1924–1994), który wskazał, że rozwiązanie problemów takich jak: szybko rosnąca populacja światowa, zróżnicowanie ludności oraz bariery ekologiczne wymaga kompleksowego i równoczesnego do nich podejścia ze strony wszystkich zainteresowanych państw.

Po wprowadzeniu przedstawione zostały dwa referaty. Pierwszy z nich wygłosił prof. dr hab. Andrzej Kowalski pn. „Agraryzm w teorii i polskiej praktyce”, który nawiązywał do dorobku prof. H. Chołaja w obszarze problematyki rolnej i spółdzielczości. Profesor A. Kowalski wskazał, że agraryzm jako doktryna powstał na przełomie XIX/XX w. w Niemczech, zaś za twórcę terminu uważany jest Albert Schäffle. Dla agrarystów rolnictwo jest podstawą bogactwa narodu i państwa. Doktryna czerpie dużo z innych nurtów i szkół: i tak z liberalizmu przejęła prymat wła-

sności prywatnej, indywidualizm, oraz wolność; z socjalizmu: interwencjonizm państwowy, planowanie gospodarcze oraz idea sprawiedliwości społecznej, z kolei z nauki społecznej kościola katolickiego: podmiotowość pracy, godność pracy na roli oraz pierwszeństwo pracy nad kapitałem. Współcześnie ujęcia kwestii agrarnej ukierunkowują się ku takim zagadnieniom jak: zrównoważony rozwój, środowisko przyrodnicze, bezpieczeństwo żywnościowe, rolnictwo rodzinne czy vitalność wsi. Jego znaczenie nie maleje, co wynika chociażby z takich czynników jak wzrost cen artykułów rolno-spożywczych i koniec ery taniej żywności czy ograniczoność zasobów, w tym wody pitnej, która stanowi 3% zasobów wody na świecie, a rolnictwo jest jej głównym konsumentem (w 70%).

Drugi referat wygłosił prof. dr hab. Andrzej Fierla pn. „Opodatkowanie dochodów osób fizycznych z inwestycji kapitałowych”, który stanowił nawiązanie do badań i publikacji naukowych prof. W. Bienia na temat opodatkowania dochodów z kapitałów. Na wstępie prof. A. Fierla przedstawił historię rozwoju zakresu zwolnień dochodów osób fizycznych z inwestycji kapitałowych, zaznaczając, że początkowo był on bardzo szeroki, następnie kolejno zwolnienia eliminowano. Kluczowe zmiany nastąpiły: w 2002 r. i 2004 r., kiedy to odpowiednio: podatki (ryczałtowe) objęły wszelkie odsetki i dochody z umorzenia tytułów uczestnictwa w funduszach (wprowadzono tzw. „podatek Belki”), oraz opodatkowano, na zasadach ogólnych, dochody ze sprzedaży papierów wartościowych i wszelkie dochody z derywatów. Wskutek tych zmian powstał „niespójny” system, w istocie składający się z wielu odrębnie naliczanych podatków. Jak zaznaczył, ta sama inwestycja wiązać się może z obciążeniem kilkoma rodzajami podatku dochodowego, np. w przypadku obligacji skarbowych są to podatki od zysku ze sprzedaży, od odsetek i od dyskonta. Ponadto, jak stwierdził, obciążone podatkiem dochodowym są także te części inwesty-

cji, które nie przyniosły dochodu. Dotyczy to akcji, ale także obligacji, w tym obligacji skarbowych. Kończąc, wskazał na potrzebę wprowadzenia zasadniczych zmian, które pomogłyby podatnikom uzyskać prawo do kalkulacji rzeczywistego, rocznego dochodu z inwestycji, który powinien stanowić podstawę opodatkowania.

Najważniejsze publikacje prof. dr hab. Witolda Bienia:

- *Jak doszło do zadłużenia Polski za granicą w latach 1970–1985* (2017);
- *Gospodarka, inwestycje, nieruchomości, podatki: konferencja naukowa z okazji jubileuszu 60-lecia pracy naukowej i dydaktycznej oraz 80-lecia urodzin prof. dr. hab. Witolda Bienia* (2007);
- *Stulecie warszawskich organizacji księgowych* (2007);
- *Historia organizacji księgowych w Polsce* (2007);
- *Weksel w praktyce* (2007);
- *Kalkulacja ceny pieniądza w lokatach, pożyczkach i kredytach: zasady, przykłady i tablice procentowe* (2006);
- *Ocena efektywności finansowej spółek kapitałowych* (2005);
- *Rynek finansowy* (2001);
- *Leksykon finansów* (2001);
- *Czytanie bilansu przedsiębiorstwa dla menedżerów* (2000);
- *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa* (2000);
- *Ocena sytuacji finansowej banku komercyjnego* (2000);
- *Dochody z kapitałów i ich opodatkowanie w 1996 roku* (1996);
- *Rynek papierów wartościowych* (1996);
- *Obrót papierami wartościowymi* (1990);
- *Ekonomika i analiza działalności przedsiębiorstwa budowlanego* (1989);
- *System finansowy przemysłu kluczowego* (1971);
- *Szwajcarski rynek złota w czasie II Wojny Światowej* (1966).

Najważniejsze publikacje prof. dr hab. Henryka Chołaja:

- *Chiński wariant społecznej gospodarki rynkowej* (2016);
- *Kapitalizm konfucjański?: chińskie reformy ekonomiczne a globalizacja* (2014);
- *Chiny a świat. Współczesny chiński model ekonomiczny* (2014);
- *Powrót olbrzyma w zglobalizowanym świecie* (2011);
- *Ekonomia polityczna globalizacji* (2003);
- *Etatyzm a geneza kapitalizmu* (2002);
- *Wstęp do teorii transformacji* (2000);
- *Dekada transformacji gospodarki polskiej* (1999);
- *Transformacja systemowa w Polsce. Szkice teoretyczne* (1998);
- *Kolumb, Europa, świat* (1995);
- *Globalny świat – wyzwanie i spory. Wstęp do globalistyki* (1991);
- *W cieniu wielkiego przemysłu* (1973);
- *Cena ziemi w rachunku ekonomicznym* (1966);
- *Kontraktacja produktów rolnych: studium ekonomiczne* (1963);
- *Procent jako kategoria ekonomiczna w gospodarce chłopskiej* (1963);

Iwona Jańczyk, doktorantka KNoP

Jak mierzyć szarą strefę – wykład prof. F. Schneidera w SGH

Szara strefa jest nieodłącznym składnikiem pejzażu gospodarczego współczesnego świata. Występuje z różnym natężeniem we wszystkich typach systemów ekonomicznych, w krajach wysokorozwiniętych gospodarczo, tych, które transformują swoje gospodarki, jak również w krajach biednych, zacofanych gospodarczo. Aktywność gospodarcza podmiotów gospodarczych funkcjonujących „w cieniu” jest szczególnie ważna w krajach postkomunistycznych, takich jak Polska, które w ostatnich dekadach przeszły trudny proces transformacji systemowej i dokonały radykalnej zmiany systemu gospodarczego.

Uniwersalny charakter zjawiska, jakim jest szara strefa, skłania ekonomistów, socjologów i psychologów do poszukiwania przyczyn jego występowania oraz sposobów pomiaru rozmiarów nieformalnej działalności gospodarczej, umykającej oficjalnym statystykom dochodu narodowego.

Problemom i dylematom metodycznym związanym z problematyką kwantyfikacji rozmiarów szarej strefy poświęcony był gościnny wykład w SGH wybitnego światowego eksperta zajmującego się badaniem gospodarki nieformalnej prof. Friedricha Schneidera z Uniwersytetu w Linzu (Austria). Wykład pt. *How do we estimate shadow economy in Poland and all over the world. Some new insights* odbył się 30 maja br. Profesor Friedrich Schneider wykladał w renomowanych uczelniach zagranicznych (m.in. w Yale, Princeton, Carnegie Mellon, Aarhus i in.), został wyróżniony tytułem doktora honoris causa przez kilka uczelni. Był przewodniczącym prestiżowych organizacji zrzeszających ekonomistów austriackich i niemieckich (Austrian Economic Association, German Economic Association – Verein für Socialpolitik). Opublikował 78 książek i ponad 200 artykułów w renomowanych wydawnictwach i czasopismach naukowych.

Główne wątki wykładu dotyczyły następujących zagadnień:

- kwestie definicyjne i przyczyny występowania gospodarki nieformalnej;
- metodyczne aspekty szacowania szarej strefy i rozbieżności wynikające ze stosowania różnych podejść badawczych i metod pomiaru, takich jak np. szacunki makroekonomiczne, modelowanie ekonometryczne (metoda MIMIC), metody monetarne (*currency demand approach*), badania rynku pracy itp.;
- najnowsze szacunki rozmiarów szarej strefy w Polsce i innych krajach OECD;
- sposoby oraz instrumenty zwalczania i ograniczania gospodarki nieformalnej.

W ujęciu prof. F. Schneidera szara strefa to legalna, ale nierejestrowana działalność gospodarcza, polegająca na dostarczaniu dóbr i świadczeniu usług, celowo ukrywana przed organami państwa w następujących powodów:

- chęć uniknięcia płacenia podatku od osób fizycznych i prawnych, VAT, a także innych podatków i opłat oraz obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne;
- nieprzestrzeganie standardów i regulacji prawnych dotyczących rynku pracy, np. minimalnej płacy, standardów bhp itp.;
- nieprzestrzeganie określonych procedur administracyjnych, np. związanych ze sprawozdawczością statystyczną, prowadzeniem dokumentacji księgowej itp.

Różni autorzy podejmują próby systematyzacji przyczyn gospodarki nieoficjalnej i proponują własne klasyfikacje motywów angażowania się jednostek i firm w nieformalną działalność gospodarczą. Prof. F. Schneider jako najważniejsze wskazał następujące przyczyny występowania szarej strefy:

- wysokie obciążenia podatkowe i składki na ubezpieczenia społeczne;
- nieprzejrzysty system podatkowy oraz przeregulowanie gospodarki;
- niska moralność podatkowa;
- wysokie bezrobocie;
- niska jakość usług publicznych.

W dalszej części wykładu prof. F. Schneider przedstawił najnowsze szacunki rozmiarów szarej strefy w różnych krajach i regionach świata, w tym w Polsce i innych krajach europejskich. Największe rozmiary, mierzone procentowym udziałem w PKB, szara strefa osiąga w Gruzji (64,9%), w Boliwii (62,3%) i Zimbabwe (60,6%). W Europie wśród 31 krajów, dla których dokonano szacunków gospodarki nieformalnej w 2017 r., największe rozmiary szarej strefy występują w Bułgarii (29,6% PKB), natomiast najniższe – w Austrii (7,1% PKB) oraz Szwajcarii (6% PKB). W Polsce rozmiary szarej strefy są ciągle wysokie, chociaż w ostatnich latach wykazują tendencję do zmniejszania się. W 2017 r., zdaniem prof. Schneidera, wyniosły 22,2% PKB (według skorygowanej metody MIMIC – 14,4% PKB, co jest dość bliskie szacunkom GUS). Dla porównania, rozmiary szarej strefy w Polsce są wyższe niż np. w Grecji i we Włoszech (odpowiednio 21,5% PKB oraz 19,8% PKB) oraz u niektórych naszych sąsiadów (Litwa: 21,5% PKB, Niemcy – 10,4% PKB).

W końcowej części wykładu prof. F. Schneider scharakteryzował sposoby i metody ograniczania rozmiarów szarej strefy, akcentując w szczególności znaczenie zmniejszania obciążeń podatkowych i kosztów pracy, upraszczania systemu podatkowego i uczynienia go bardziej przyjaznym dla podatników, stymulowania przedsiębiorczości oraz wspierania inwestycji gospodarstw domowych, m.in. poprzez zachęty podatkowe.

Wykład prof. F. Schneidera wzbudził duże zainteresowanie, czego dowodem była żywa dyskusja oraz liczne fachowe i konkretne pytania ze strony audytorium, składającego się z pracowników naukowych, doktorantów i studentów SGH oraz innych uczelni, a także reprezentantów kręgów biznesowych i NBP (był obecny członek zarządu NBP prof. Ryszard Kokoszczyński). Byli również przedstawiciele mediów, co zaowocowało wywiadem prof. Schneidera dla cenionego wśród kadr administracji państwowej i w kręgach biznesowych dziennika „Rzeczpospolita”. Wcześniej Gazeta opublikowała obszerny artykuł, poświęcony problematyce szarej strefy, powołując się na szacunki prof. Schneidera oraz informując o jego wykładzie w SGH. Myślę, że dobrą puentą będą słowa profesora Schneidera po zakończeniu wykładu, kiedy wyraził zadowolenie z poziomu dyskusji i jakości zadawanych pytań przez doktorantów SGH: *They asked me good questions. You have well-trained people!* No cóż, trudno nie zgodzić się z opinią naszego znakomitego gościa...

Bogdan Mróz, Instytut Zarządzania SGH

Międzynarodowa konferencja naukowa

Wartości i nowoczesność w strategii odpowiedzialnego rozwoju. Nowe ścieżki rozwoju w Europie Środkowej i Wschodniej

W dniach 22–24 maja 2017 roku w uzdrowisku w Nałęczowie odbyła się już XVIII z kolei, wyjątkowa, międzynarodowa konferencja naukowa, której jednym ze współorganizatorów było Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Konferencja ta, której przewodni temat obejmował „Wartości i nowoczesność w strategii odpowiedzialnego rozwoju. Nowe ścieżki rozwoju w Europie Środkowej i Wschodniej”, jest efektem ścisłej współpracy naukowców z KNoP z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim i The Baltic International Academy z Łotwy. W tym roku honorowy patronat nad tym doniosłym wydarzeniem objęło Ministerstwo Rozwoju, marszałek Województwa Lubelskiego a także Polskie Towarzystwo Socjologiczne i Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Patronami medialnymi był program 3 TVP i Polskie Radio Lublin.

Do Nałęczowa przyjechali naukowcy z wielu ośrodków badawczych reprezentujący poszczególne kraje Europy Środkowej i Wschodniej. Oprócz przedstawicieli polskich uczelni, takich jak m.in. Szkoła Główna Handlowa, KUL, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Rzeszowski, Politechnika Rzeszowska, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, czy Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, licznie przybyli goście z zagranicy, m.in. z Państwowego Uniwersytetu w Tbilisi, Kazakin National University, Uniwersytetu w Daugavpils, The Baltic International Academy w Rydze, Belarusian Analytical Workroom, Białoruskiego Państwowego Uniwersytetu Ekonomicznego, Białoruskiej Akademii Komunikacji w Mińsku, Mohylewskiego Uniwersytetu Państwowego im. Kulszowa, Almaty Management University, czy Gruzińskiego Uniwersytetu Technologicznego.

W pięknym Pałacu Małachowskich w Nałęczowie konferencję uroczystie otworzył przewodniczący Komitetu Naukowego prof. dr hab. inż. Sławomir Partycki. Po krótkich wystąpieniach dr Aliny Betlej, dr hab. Wioletty Szymczak i prof. dr hab. Valeryego Nikiforova, dziekan Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie dr hab. prof. SGH Roman Sobiecki wprowadził do głównego zagadnienia konferencji, czyli – roli wartości w gospodarce, wspominając przy tym zmarłego w 2016 roku inicjatora współpracy KNoP i KUL dr hab. prof. SGH Andrzeja Hermana.

Kolejno z referatami wystąpili senator RP Stanisław Gogacz i dr Krzysztof Grabczuk – wicemarszałek Województwa Lubelskiego. Przed rozpoczęciem zagadnień merytorycznych, uczestnicy mogli wysłuchać jeszcze koncertu fortepianowego, który pozytywnie „nastroił” i „wyostrzył” zmysły zaproszonym gościom.

Pierwszym naukowym punktem konferencji była sesja plenarna prowadzona przez dr hab. prof. SGH Romana Sobieckiego i prof. dr hab. Vladimera Papava, podczas której profesorowie

Lech Zacher, Lesław Haber, Vladimer Papava, Waleryi Nikolaiewsky, Wladimirs Mensikovs, Wiesław Wątroba, Murman Kavaratshelia, Pitr Pysz i Paweł Woroniecki przedstawiali w języku polskim i rosyjskim swoje spostrzeżenia na temat związków wartości i funkcjonowania gospodarki. Wśród prezentowanych wypowiedzi pojawiały się m.in. takie tematy jak: „Wartości a wymogi nowoczesności” (Lech Zacher), „Nowa jakość w systemie zarządzania korporacjami” (Lesław Haber), „Transpokoleniowa ewolucja lojalności” (Wiesław Wątroba), czy „retroconomics – a Theory of the Technological Backwardness of Economy (Vladimer Papava).

Drugiej sesji plenarnej przewodniczył dr hab. prof. SGH Jacek Brdulak i Valery Nikiforov (The Baltic International Academy). Wśród przedstawionych zagadnień pojawiały się wątki zasobów ludzkich (prof. Antanas Makstutis), problemy z zatrudnianiem cudzoziemców w Polsce (prof. Marzena Tuomi), funkcjonowanie przedsiębiorstw społecznych (prof. Jacek Brdulak, mgr Ewelina Florczak i mgr Tomasz Gardziński), dylematy obsługi klientów w wieku senioralnym (prof. Grzegorz Kotliński), spory o wartości w gospodarce (dr Dariusz Turek i dr Jacek Lipiec), jak i zagadnienia wartości życiowych emigrantów polskich (dr Tomasz Adamczyk).

Zwieńczeniem pierwszego dnia konferencji była kolacja grillowa i występ zespołu ludowego. Ten punkt konferencji pozwolił na nawiązywanie bliższych relacji między badaczami i dyskusję nt. głównych problemów poruszanych w trakcie wystąpień publicznych.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się sesją plenarną (w języku rosyjskim), którą poprowadzili prof. dr hab. Elena Wankiewicz i doc. dr hab. Władimir Korobov. W trakcie tej sesji występowali goście zagraniczni, którzy przyjechali na konferencję z ośrodków akademickich z Białorusi, Łotwy, Litwy, Ukrainy, Gruzji i Mołdawii.

Po zakończeniu tej sesji rozpoczęły się obrady młodszej kadry naukowej, której przedstawiciele w swoim gronie dyskutowali nt. zagadnień ujętych w tematyce konferencji, przy czym obrady te odbywały się w ramach utworzonych 3 grup eksperckich.

Kolejne dwie sesje plenarne odbyły się już po południu, przy czym ze względów organizacyjnych zostały one połączone w jedno, ale dłuższe naukowe wydarzenie sesyjne. Na przewodniczących tej sesji wybrano prof. dr hab. Danutę Walczak – Duraj (Uniwersytet Łódzki) i dr Jacka Wysockiego (SGH). W ramach wspomnianej sesji swoje prezentacje wygłosili m.in.: prof. Danuta Walczak-Duraj nt. społecznych konsekwencji zindywidualizowanego podejścia do pracy w gospodarce rynkowej, prof. Jan Duraj nt. zysku i kapitału społecznego przedsiębiorstwa w konkurencyjnym środowisku, prof. Krystyna Leśniak-Moczuk o efektach działań regionalistów w opinii publicznej na przykładzie Towarzystwa Przyjaciół Rzeszowa, mł. insp. dr inż. Krzysztof Tomaszycy nt. aspektów moralnych w funkcjonowaniu Instytucji Badawczych w policji, dr Ewa Kulińska-Sadłocha

o wartościach i zasadach spółdzielczych w społecznej gospodarce rynkowej w Polsce, dr Marek Górka o polityce bezpieczeństwa wobec rzeczywistości wirtualnej, dr Anna Zarzycka nt. rewolucji informatycznej w kontekście procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstwa oraz dr Jacek Wysocki nt. instrumentów ekonomicznych polityki ekologicznej w obszarze przedsiębiorstw.

Na zakończenie drugiego dnia spotkania organizatorzy przygotowali wspólną kolację, która umożliwiła kontynuację dyskusji naukowej w bardziej swobodnej oraz mniej formalnej atmosferze.

Trzeci dzień konferencji poświęcony był wyłącznie prezentacji artykułów i dyskusji panelowej przybyłych gości z zagranicy.

Badacze z Gruzji, Białorusi, Mołdawii i Kazachstanu wygłaszali swoje referaty i z obecnymi na sali uczestnikami dyskutowali omawiane w nich kwestie.

Podsumowując, należy uznać, że konferencja wniosła nowe spojrzenie na rolę wartości w badaniach nad gospodarką. Mamy nadzieję, że przyczyni się ona również do zacieśnienia współpracy naukowej pomiędzy naukowcami z Europy Środkowej i Wschodniej. Oby więcej takich konferencji w przyszłości...

*Dariusz Turek, Jacek Wysocki,
Instytut Przedsiębiorstwa, KNoP, SGH*

Tanecznym krokiem z Zespołem Pieśni i Tańca SGH

Za nami kolejny już zimowy semestr w naszej uczelni, a w Zespole Pieśni i Tańca wiele zrealizowanych projektów i rozpoczęte nowe. Był to dla Zespołu okres wytężonej pracy, kolejne Zarządy bardzo odpowiedzialnie spełniają swoje obowiązki i wykonują zadania powierzone im przez wyborców – członków Zespołu.

W grudniu, a dokładnie 9 grudnia 2016 r., zostaliśmy zaproszeni przez Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Warszawskiej, który obchodził swój jubileusz 65-lecia istnienia, do wzięcia udziału w koncercie „Goście Jubileuszu w Dużej Auli”. W tej wielkiej gali wzięły udział wraz z nami również inne zespoły akademickie Warszawy. Każdy zaprezentował swoje popisowe tańce, a na zakończenie wszystkie zespoły wykonały wspólny taniec „oberka sannickiego”, który specjalnie na tę okazję był przygotowany. Po raz kolejny potwierdziliśmy tezę, że taniec to nie konkurencja, która dzieli, ale pasja, która łączy ludzi – miłośników tańca.

Koncert Jubileuszowy PW zaszczylił swoją obecnością JM rektor SGH prof. Marek Rocki wraz z małżonką, a także rektorzy innych warszawskich uczelni.

Grudzień to dla Zespołu czas koncertów kolędowych. Śpiewaliśmy dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku SGH, jak co roku dla członków Korporacji Handlu Zagranicznego, oraz na spotkaniu świątecznym w Akademii Sztuki Wojennej w Rembertowie.

W styczniu 2017 roku wystąpiliśmy z koncertem kolęd i pasterałek w Kościele Miłosierdzia Bożego w Grójcu z towarzyszeniem naszej kapeli. Koncert przyjęty był bardzo gorąco, piękne opracowania kolęd zarówno polskich jak i ukraińskich bardzo podobało się odbiorcom.

Luty 2017 r. to bal dla pracowników SGH, powrót do dawnej dobrej tradycji. Zespół Pieśni i Tańca SGH rozpoczął bal polonezem, a potem wspólnym wykonaniem walca wprowadził uczestników balu w karnawałowy nastrój.

W marcu Zespół gościł grupę Japońskiej Federacji Folklorystycznej, dla której przeprowadzone były warsztaty tańca a także wspólny koncert.

Również w marcu odbył się wiosenny obóz kondycyjny w Miętnej, gdzie zespołowicze pod okiem instruktorów szlifowali umiejętności taneczne i wokalne, przygotowując się do dorocznego koncertu „Zatańczmy wiosnę”.

W ramach dni otwartych SGH członkowie Zespołu przygotowali pokaz strojów ludowych, zaprezentowali nagrania

z koncertu Jubileuszowego 10-lecia ZPiT. Przedstawili licznym zainteresowanym zasady, na jakich działa zespół ludowy jako organizacji studencka.

24 kwietnia w ramach obchodów Święta SGH członkowie Zespołu zaprezentowali pokaz tańca w Auli Spadochronowej, wykonując suitę spiską, tańce krakowskie i piosenki ludowe.

W maju, dla uczczenia 226 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja, członkowie Zespołu po raz kolejny brali udział w wspólnym tańcu poloneza na Placu Zamkowym w Warszawie. Organizatorem wydarzenia było Narodowe Centrum Kultury wraz z Towarzystwem Patriotycznym Fundacją Jana Pietrzaka. Ta barwna impreza organizowana jest już od kilku lat dla mieszkańców Warszawy oraz turystów odwiedzających stolicę.

Również w maju odbył się krótki koncert dla około 100-osobowej grupy uczestników międzynarodowej konferencji FIIM organizowanej przez prof. Annę Karmańską, dyrektora Instytutu Rachunkowości. Uczestnicy i goście konferencji reprezentowali m.in. Tajlandię, Australię, kraje Europy, a także Polskę.

Zwieńczeniem pracy był doroczny koncert „Zatańczmy wiosnę”, który odbył się 20 maja po raz kolejny w Sali Widowiskowej Akademii Sztuki Wojennej w Rembertowie. Ogromne przedsięwzięcie, dynamiczny świetnie skomponowany program bardzo podobał się licznie zgromadzonej publiczności.

Połowa członków Zespołu to studenci z jesiennej rekrutacji, czyli najmłodszy zespołowicze. Świetnie poradzili sobie z tak dużym wyzwaniem artystycznym, dzięki swojej dyscyplinie i wielkiej pracy naszych instruktorów. Od tego roku mamy również kapelę, w której grają nasi studenci pod kierownictwem doktoranta SGH Jakuba Zaleskiego.

Brawo, brawo kapela!!!!

W czerwcu trwają przygotowania do wyjazdu na Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny w Armenii „Happy Planet”. Musimy sprostać niemałym wymaganiom organizatorów festiwalu, a także jak najlepiej zaprezentować naszą uczelnię i Polskę wśród innych uczestników festiwalu ze świata.

O tym jak było na festiwalu poinformujemy czytelników „Gazety SGH” po wakacjach.

Życzę wszystkim studentom powodzenia w sesji!!!

*Anna Markowska,
menedżer i opiekun ZPiT SGH*

Refleksje osobiste bibliotekarki, stypendystki programu ERASMUS 2016/2017

Biblioteka uczelniana w Finlandii jako ośrodek informacji

Jak wygląda współczesna europejska biblioteka naukowa? Jak to jest w innych krajach? Jak zdobywać wiedzę we współczesnym świecie? Te pytania są zawsze aktualne, a próbowała na nie znaleźć odpowiedź – wczesną wiosną 2017 roku – bibliotekarka starszego pokolenia, czyli niżej podpisana. Dobrze że my, bibliotekarze, od wejścia Polski do UE, możemy korzystać z praktyk zagranicznych w wybranych przez siebie bibliotekach; dzięki temu mamy możliwość zdobywania ciekawych doświadczeń.

W kwietniu 2017 r. mogłam zrealizować mój plan wyjazdu do Helsinek i skorzystać z takiej okazji. Możliwość wyjazdów stwarza (między innymi) program Erasmus¹ adresowany do instytucji naukowych państw Unii Europejskiej. Mówiąc ściśle, odwiedziłam satelitę Helsinek, ćwierćmilionowe Espoo, drugie co do wielkości miasto Finlandii, które ze stolicą tworzy zespół miejski. Znajduje się tu duża uczelnia – Uniwersytet Aalto (Aalto University), jedna z najlepszych uczelni w Finlandii. Uniwersytet powstał w 2010 roku (!) z połączenia trzech czołowych fińskich uniwersytetów: Technicznego Uniwersytetu Helsińskiego, Helsińskiej Wyższej Szkoły Handlu oraz Helsińskiego Uniwersytetu Sztuki i Projektowania. Aktualnie na uniwersytecie studiuje około 20 tysięcy studentów oraz pracuje ponad 5 tysięcy pracowników. Główny kampus uniwersytetu znajduje się właśnie tutaj – w dzielnicy Otaniemi, a wśród budynków kampusu mieści się biblioteka, która mnie gościła. Przez tydzień – wraz z czterema innymi bibliotekarkami z krajów Unii – zapoznawałam się z jej funkcjonowaniem. Zorganizowano nam specjalny pięciodniowy mityng, podczas którego odbywały się wykłady, szkolenia i warsztaty dotyczące systemu bibliotekarskiego, a także wymiana doświadczeń. Tym cenniejsza, że uczestniczki reprezentowały ośrodki z różnych krajów. Ingrid przyleciała z Wiednia, Annika z Poczdamu, dwie panie z Hiszpanii (Carmen z Valladolid i Elizabeth z Barcelony), no i oczywiście ja – z Polski. O sobie dodam jeszcze, że jestem bibliotekarką z długim stażem zawodowym zatrudnioną w księżnicy Szkoły Głównej Handlowej. Pracuję w Oddziale Informacji Naukowej, od kilku lat na kierowniczym stanowisku. Moja „przygoda z biblioteką” rozpoczęła się w latach 70. Zaczęłam wtedy pracę w Bibliotece Szkoły Głównej Handlowej (podówczas Szkoły Głównej Planowania i Statystyki), będącej największą polską biblioteką ekonomiczną, która aktualnie posiada w swoich zasobach około 1 mln. woluminów książek

i czasopism. Tu zaraz po wojnie w 1949 roku powstał (jeden z pierwszych w Polsce) Oddział Informacyjno-Bibliograficzny. Do zadań Oddziału, w którym zostałam zatrudniona w 1974 roku, należała popularyzacja wykładanych w uczelni dyscyplin i bezpośrednia praca z czytelnikiem. Już w początkach mojej pracy, przychodziło mi nieraz oprowadzać gości – często obcokrajowców, którzy pojawiali się u nas, z uwagi na kontakty ze światem zachodnim ówczesnej dyrektor Biblioteki – absolwentki SGH – dr Hanny Uniejewskiej – znakomitego bibliografa i bibliotekarza. Była to kobieta na owe czasy „światowa”. Uczestniczyła w międzynarodowych projektach w pracach wielu organów, rad naukowych i ciał kolegialnych zajmujących się sprawami bibliotekarstwa. Brała udział w licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych – prezentowała tam referaty i komunikaty naukowe dotyczące bibliotekarstwa, bibliografii i informacji naukowej. Była delegatem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na sesje IFLA² w 1973 r. w Grenoble, w 1976 r. w Lozannie, w 1977 r. w Brukseli, w 1978 r. w Strbskim Plesie i w 1979 r. w Kopenhadze. W latach 1976–1981 była członkiem Zarządu Sekcji Bibliotek Nauk Społecznych IFLA SS/SOC (IFLA Sub-Section of Social Science Libraries). Muszę przyznać, że (jako żółtodziób) trochę zazdrościłam pani dyrektor... podróży. Dziś wszyscy korzystamy z wyjazdów zagranicznych, nie jest to niczym niezwykłym i może je realizować także szeregowy bibliotekarz, o ile jest ciekawy świata! Ja należą do takich osób i kilkakrotnie korzystałam z „wyjazdowego dobrodziejstwa”. O swoich doświadczeniach pisałam zresztą zarówno w prasie zawodowej (EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy wychodzący tylko w postaci elektronicznej od kwietnia 1999)³, jak i uczelnianej („Gazeta SGH”). Nasz erasmusowy „training” zaplanowano na pięć dni od 24 do 28 kwietnia 2017 roku. Pierwszego dnia zapoznawaliśmy się ze strukturą uczelni oraz z pracą Biblioteki Uniwersytetu Aalto, która po modernizacji (zakończzonej jesienią 2016) została przemianowana na Aalto University Harald Herlin Learning Centre, czyli Centrum Nauki im. Haralda Herlina przy Uniwersytecie Aalto. Kirsi Heino, organizatorka naszego mityngu, zapoznała nas z działalnością i ideą Learning Centre. Inauguracyjna wypowiedź naszej responsible person – czyli „erasmusowego” menedżera – przybliżyła nam funkcje i działania Centrum, była zatytułowana *Experience the Aalto University – way of living in one place* – co w wolnym

przekładzie można by przetłumaczyć *Doświadczenia Uniwersytetu Aalto we wdrażaniu przebywania na jednej – wspólnej przestrzeni...* Językiem spotkań był angielski, motto przewodnie wystąpienia zabrzmiało więc z angielska *Library is everywhere* („Biblioteka jest wszędzie”). Czytaj... na każdym fragmencie przestrzeni bibliotecznego zachodzi proces informowania (!). Pomysł biblioteki jako centrum informacji nie był mi obcy. Mamy nawet w Polsce kwartalnik „Biblioteka – Centrum Informacji”. Również już nieżyjąca dyrektor Hanna Uniejewska pisała o bibliotekach jako ośrodkach informacji naukowej, kładąc nacisk na rolę książek i czasopism jako nośników informacji w samym procesie informowania – zachodzącym wewnątrz biblioteki⁴. Powtarzała też, że cała biblioteka jest centrum informacji. Jeśli chodzi o Aalto University to w tutejszej bibliotece (aby uzyskać więcej miejsca dla użytkowników) zrezygnowano z części zbiorów, przekazując mniej poczytne dokumenty do biblioteki „składowej” w mieście Kuopio. Miejscowi bibliotekarze podkreślali, że obecnie w wyniku przebudowy i przekształcenia biblioteki w *Learning Center*, półki z książkami mają łączną długość około 6 km, a przed modernizacją – 22 km. Użytkownik na tym nie traci, bo uczelnia wspomaga udostępnianie swoich zasobów bibliotecznych poprzez rozwój sieci bibliotecznej. Sieć biblioteczna (*Library network*) pozwala na odpowiednie gospodarowanie księgozbiorem jako całością. Pomiedzy jednym a drugim kampusem krążą małe samochody, wioząc w specjalnie oznakowanych pojemnikach książki z jednej biblioteki sieci do drugiej. Jeżeli użytkownik zgłosi zamówienie na książkę, której nie ma w *Learning Center* to już następnego dnia otrzymają ją dzięki wewnętrznemu transportowi i informacji w katalogu. Biblioteka, w której gościłam jest centralnym punktem w sieci bibliotek kampusu i zatrudnia więcej personelu. Biblioteki „wydziałowe” mają dużo mniejszą, niekiedy jednoosobową obsługę i są zdalnie monitorowane. Nowy wystrój biblioteki realizowano w latach 2015–16. Między wrześniem a październikiem nastąpiła przeprowadzka z tymczasowych pomieszczeń do nowo zaaranżowanego wnętrza. W aranżacji zastosowano kolorowe podłogi i meble. Poustawiano mnóstwo foteli, kabinek do nauki dla studentów (z również kolorowymi jaškami i poduchami dla ich wygody), zainstalowano kuchenkę, zmywarkę i lodówkę – dla pracowników, ale także (w specjalnym pomieszczeniu) dla użytkowników. Na zamkniętym obszarze *Learning Center* mieści się też sala rekreacyjna i gabinety do pracy w ciszy. Studenci XXI wieku uczą się w różny sposób, niektórzy w sterylnej ciszy, a inni czytając i słuchając muzyki równocześnie. Bibliotekarze chcą stworzyć każdemu takie warunki, żeby dobrze czuł się w bibliotece jak u siebie. Nietrudno zauważyć, że w centrum zainteresowania bibliotekarza jest raczej użytkownik niż książka.

Spotkałyśmy się też z dyrektorem biblioteki (Acting Library Director) Matti Raatikainem. Po wspólnym lunchu obezliśmy dokładnie całe miasteczko uniwersyteckie w towarzystwie innej milej bibliotekarki (jak się okazało rosyjskiego pochodzenia) Valerii Gryada. Budynek kampusu uniwersyteckiego w Otaniemi zaprojektował Hugo Alvar Henrik Aalto (żyjący w latach 1898–1976), najważniejszy i najbardziej znany fiński architekt należący do skandynawskiego ruchu modernistycznego. Pierwotny plan tego założenia architektoniczno-urbanistycznego powstał już w 1949 roku. Aalto zaprojektował również prawdziwą perelkę kompleksu – naszą gościnną bibliotekę. Pierwsza wersja Aalto University Library została oddana do użytku w 1964 roku.

Następnego dnia spotkałyśmy się ze starszą konsultantką Anna Kaisą Hykkanen, odpowiedzialną za bibliometrię. Przedstawiła ona prezentację *Bibliometrics: evaluating publication activities in Aalto University*, w której omówiła proces przeprowadzania analiz bibliometrycznych w Uniwersytecie. Prezentowała też metody bibliometryczne stosowane na miejscu. W samej bibliotece Aalto bibliometrię sporządza troje pracowników (wśród nich Kirsi Heino). Nastąpiła też wymiana doświadczeń, bo osoby zebrane na spotkaniu przedstawiały stypendystkom ERASMUSA problemy związane z tworzeniem analiz bibliometrycznych w swoich ośrodkach.

W sesji popołudniowej zwiedzałyśmy Sello Library, bibliotekę którą można zaliczyć do osiągnięć budownictwa bibliotecznego. Jest to wybudowana z rozmachem Biblioteka Publiczna w Espoo, przy ulicy Leppavaarankatu 9. Oprowadzała nas po niej Noemi Dienes (urodziwa bibliotekarka pochodzenia węgierskiego). Tutaj na czterech kondygnacjach skupia się życie mieszkańców Espoo – sporego miasta. Są w tym budynku sale rekreacyjne, a na pierwszej kondygnacji, obok półek z literaturą dziecięcą spotykamy wręcz „children’s playroom”, a w nim matki z wózkami i dziećmi w szeleczkach itd. Drugie piętro zajmuje li-

teratura piękna, na trzecim znajdujemy dzieła z dziedziny historii sztuki i muzyki. Jest nawet fortepian i możliwość wypożyczenia do domu instrumentów muzycznych. Czwarte piętro gromadzi zbiory o charakterze naukowym. Biblioteka ta prowadzi także szerszą działalność popularyzatorsko-kulturalną (na przykład sprzedaż biletów teatralnych).

Dzień trzeci przeznaczony został na wizyty w innych placówkach, w samych Helsinkach. Z rana dane nam było odwiedzić Bibliotekę Główną Uniwersytetu w Helsinkach Kaisa House. Obejrzałyśmy ją od góry do dołu (z dość dużym nakładem czasu, gdyż zbiory tej księżnicy zajmują siedem pięter). Bibliotekę oddano do użytku we wrześniu 2012 roku, a więc całkiem niedawno. Po tym obszernym gmachu oprowadzała nas miejscowa bibliotekarka Kristina Weimer. Znajdujące się trzecim piętrze Centrum Dokumentacji Europejskiej przypominało mi nasze Centrum w SGH. Piąte piętro biblioteki Kaisa House mieści dział piśmiennictwa w językach słowiańskich, w tym spory zasób publikacji po polsku. Na koniec odwiedziłyśmy KAVI Library, jedyną Bibliotekę sztuki filmowej w Finlandii. Dzień zakończył się wspólną integracyjną kolacją.

Czwartkowe spotkania skupiły się na zapoznawaniu się z miejscowymi zasobami elektronicznymi. Poznawałyśmy bazy danych dostępne na miejscu. Drugą część dnia wypełniły prezentacje poszczególnych pań. Podczas moich poprzednich stażów nie wymagano od uczestników wystąpień na większym forum. Teraz prezentacjom przysłuchiwały się nie tylko uczestniczki mityngu, lecz także większość pracowników biblioteki.

Piąty, ostatni dzień szkolenia spędziłyśmy na jeszcze jednym spacerze (inną trasą) po uczelnianym kampusie. Nasz pobyt zakończył się wspólnym lunchem, rozdaniem certyfikatów uczestnictwa i serdecznymi pożegnaniami.

Jestem już w Polsce (wróciła dawno oczekiwana wiosna). Porównuję wizytowaną „placówkę” do mojej macierzystej biblioteki. Obecny gmach Biblioteki SGH oddano do użytku w 1931 roku. Budynek nasz ma w tej chwili 86 lat i jest wpisany do *Rejestru Zabytków Konserwatora Zabytków m.st. Warszawy*. Jakkolwiek obecnie jego wnętrze zostało odnowione i przebudowane, to architektura gmachu wzniesionego w ubiegłym wieku nie stwarza możliwości udostępniania całości zbiorów w ‘wolnym dostępie’ jak ma to miejsce w Bibliotece Aalto. Użytkownikowi udostępnia się, bez konieczności wypełniania rewersu, jedynie część (dokumentów) czasopism i książek. Nawet przebudowa budynku ułatwiająca dostęp do zbiorów (choćby wygospodarowano dodatkowe miejsca dla czytelników) nie pozwoliła na wolny dostęp do całości zbiorów. Ale przecież nasza biblioteka – choć inaczej wystylizowana (każdą zmianę trzeba konsultować z konserwatorem zabytków) jest także *learning centre*.

Od czasów Ranganathana, twórcy „pięciu praw”⁵, którego urzekł fenomen biblioteki, minęło już 86 lat. Wielu bardziej współczesnych teoretyków bibliotekoznawstwa zapowiada „śmierć książki drukowanej” i tradycyjnej biblioteki. Istnieje też wiele wirtualnych bibliotek, zupełnie niezwiązanych z książką papierową. Miło jest jednak stwierdzić, że – jakby na przekór tym złowróżbnym prococtwom – biblioteki wciąż działają i służą użytkownikom.

Barbara Głowska, fot. Annika Kaiser

¹Program Erasmus, którego nazwa nawiązuje do imienia Erazma z Rotterdamu, został powołany w roku 1987 z myślą o propagowaniu i ułatwianiu wymiany [...] między uczelniami krajów Wspólnoty Europejskiej. Zob. Program Erasmus. W: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu [on-line]. [dostęp 13 maja 2017]. Dostępny w World Wide Web: http://www.ue.wroc.pl/wspolpraca/588/program_erasmus.html.

²IFLA to skrót nazwy „The International Federation of Library Associations and Institutions – Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich

³Głowska B., Staże zagraniczne bibliotekarzy Biblioteki SGH w Warszawie, a wśród nich wyjazd studyjny do Cardiff, w: Biuletyn EBIB (on-line) 2012, nr 5 (132), [dostęp 19.05.2017], dostępny w World WideWeb: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/193/330>

⁴Biblioteki są ...składnicami dokumentów pierwotnych i w ten sposób znajdują się na początku obrotu, po którym przebiega proces czynności informacyjnych. Biblioteki opracowują zgromadzone dokumenty. Jest to również sprawa istotna, bo tylko dokument opracowany może zostać wykorzystany w dalszym biegu procesu informacyjnego...”, H. Uniejewska „Biblioteki w systemie informacji naukowej: próba ujęcia modelowego”. *Przegląd Biblioteczny* 1973 nr ½ s.58-ebib-52012-132104

⁵Pięć praw Ranganathana” [on-line], Wikipedia [dostęp 19.05.2017]. dostępny w World Wide Web: http://pl.wikipedia.org/wiki/Pi%C4%99%C4%87_praw_Ranganathana (Prawa Ranganathana to zalecenia dotyczące pracy bibliotekarza i funkcjonowania biblioteki jako instytucji).

Wychowankowie ZWIAD łączą się

W styczniu Krajowy Rejestr Sądowy zarejestrował Stowarzyszenie Wychowanków i Współpracowników Zakładu Wspomagania i Analizy Decyzji Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie "Alumni ZWIAD" (w skrócie Stowarzyszenie Alumni ZWIAD – SAZ). Inicjatywa zrodziła się na spotkaniu wychowanków i pracowników ZWIAD w trakcie XI Zjazdu Absolwentów SGH we wrześniu 2016 r. Podjęliśmy wtedy prace nad misją i Statutem Stowarzyszenia. Przy kolejnej okazji – Spotkaniu Świątecznego ZWIAD w grudniu 2016 – odbyło się spotkanie założycielskie, które doprowadziło do rejestracji. Działa już Zarząd, zawiązują się grupy na LinkedIn i Facebooku, trwa praca nad tożsamością wizualną SAZ.

Stowarzyszenie powstało, by wobec obserwowanego wokół zanikania więzi absolwenckich, relacje między wychowankami i wychowawcami budować i kultywować wspólnie w gronie osób intensywnie współpracujących już w czasie studiów. Działanie to dodatkowo prowadzi do poznawania osób z różnych roczników i nawiązywania cennych kontaktów. Pozwala też spotkać rówieśników i odbudować utracony kontakt; wszak wielu absolwentów zmieniło adresy. W ten sposób może spotykać się bardzo zróżnicowana i atrakcyjna zbiorowość tworząc szansę na osobisty i zawodowy rozwój.

W środę 12 kwietnia, pod auspicjami SAZ – Stowarzyszenia Alumnów ZWIAD, odbyło się kolejne spotkanie sieci wychowanków. Było ono okazją do wysłuchania inspirujących wystąpień o nowinkach merytorycznych oraz dyskusji na ich temat, także w trakcie poczęstunku po prezentacjach. Nie mogło zabraknąć serdecznych życzeń świątecznych.

Serię wystąpień merytorycznych rozpoczął dr hab. Bogumił Kamiński, kierownik ZWIAD, referatem „Wygrać z jednorękim bandytą czyli traktat o sztuce testowania”. Okazuje się, że pytanie o optymalny wybór pomiędzy maksymalizacją nagrody od razu a odłożeniem decyzji i zbieraniem informacji na przyszłość to nie tylko zagadnienie z teorii gier. Analiza prowadzi do wniosków ważnych dla biznesu, m.in. przy ocenie wniosków kredytowych, planowaniu procesów produkcyjnych, optymalizacji kampanii sprzedażowych, ale także – badań klinicznych w medycynie. Do wniosków tych dochodzi się korzystając z dynamicznych

algorytmów, które uczą się na podstawie przeszłości. Okazało się też, że w swoich projektach, ale również na zajęciach, ZWIAD korzysta nie tylko z klasycznych już algorytmów sekwencyjnych, ale także z algorytmów zrównolegonych.

Profesor Maciej Nowak, z Loyola University Chicago, międzynarodowy autorzytet w metodach zarządzania łańcuchem dostaw, który wybrał ZWIAD jako miejsce współpracy naukowej finansowanej przez Komisję Fulbrighta, zrelacjonował nowe trendy w optymalizacji decyzji w tym obszarze, coraz trudniejszym w warunkach globalnej produkcji i transportu. Ogólny kierunek gwałtownych zmian także w obsłudze dostaw internetowych, profesor Nowak zilustrował na przykładzie konkurujących firm Zara oraz H&M, a później – Amazon. Objął kompleksowość zarządzania sieciami dostaw oraz wielość czynników ryzyka szczególnie ważnych w planowaniu sieci dostaw. Profesor Nowak w czasie swojego pobytu w SGH brał udział w eksperckim projekcie ZWIAD także związanym z tymi zagadnieniami.

Dr Grzegorz Kołoch, adiunkt w Zakładzie Wspomagania i Analizy Decyzji, koordynator CND – rektorskiego projektu Centrum Nauk Decyzyjnych, poświęcił swoje wystąpienie stykowi nauki i biznesu. Mowa była m.in. o ekspertyzach mających na celu wsparcie sektora publicznego (w obszarze polskiej polityki edukacyjnej) oraz sektora prywatnego (walidacja modelu ryzyka operacyjnego). Warto napomknąć, że projekt został pozyskany w konkurencji z silnymi firmami konsultingowymi i przyniósł uczelni niemały wkład w finansowanie kosztów

pośrednich. W projektach ZWIAD bierze udział wielu studentów.

Część merytoryczną spotkania zakończyło wręczenie dr Grzegorzowi Kołochowi, laureatowi nagrody Inspiracja Roku w kategorii studium magisterskie, symbolicznego wyrazu dumy wychowanków i kolegów. Inspiracja Roku jest przyznawana przez studentów pracownikom naukowo-dydaktycznym, którzy w szczególny sposób motywują do pogłębiania wiedzy. Ten fakt doceniło także Stowarzyszenie wręczając Laureatowi monetę upamiętniającą Stefana Banacha, jako wyraz uznania dla laureata i formę zachęty dla Jego następców. Postać Stefana Banacha i jego dzieło uosabiają te wartości, które są podstawą działań ZWIAD, SAZ i CND.

Po serdecznych gratulacjach, świąteczne spotkanie zakończył poczęstunek, który stał się doskonałą okazją do złożenia sobie życzeń, wzmocnienia nici sympatii i rozmów o konkretnych wspólnych projektach. SAZ wzbogaciło się też o kolejnych członków, którzy wypełnili zgłoszenie członkowskie.

W trakcie swojego wystąpienia dr Kołoch przypomniał, że nasi alumni w perspektywie kilku lat będą – i to w wymiarze praktycznym – liderami analityki biznesowej na różnych poziomach organizacyjnych. Wtedy obecna kadra ZWIAD będzie zdobywać ważną wiedzę także od swych wychowanków. Stowarzyszenie Alumnów i Centrum Nauk Decyzyjnych to instytucjonalny wyraz dbania o to także, żeby mieć od kogo się uczyć.

*Katarzyna Groblewska
i Karolina Masłowska
Stowarzyszenie Alumnów ZWIAD*

Wirus prokrastynacji

Jutro się tym zajmę, nie teraz, nie chce mi się, odłożę to na po świętach, od nowego roku, powrócę do tematu po wakacjach, pomartwię się tym jutro... – to tylko niektóre z wypowiedzi osób, które zapadły na chorobę zwaną PROKRASTYNACJĄ. Brzmi groźnie, prawda? A co tak naprawdę ona oznacza?

Literatura przedmiotu definiuje prokrastynację jako „patologiczną tendencję do nieustannego przekładania pewnych czynności na później, ujawniającą się w różnych dziedzinach życia”. Wielu naukowców prokrastynację traktuje jako zaburzenie, inni twierdzą, że to po prostu ładnie nazwane lenistwo, nieumiejętność zarządzania czasem i priorytetami. Jednakże bez względu na to, czy przyjmujemy naukowe podejście do zjawiska, czy to obiegowe, trzeba przyznać, że odkładanie wykonywania rzeczy na bliżej nieokreśloną przyszłość utrudnia życie nam i innym pozostającym z nami w relacjach – czy to prywatnych, czy służbowych.

Czy można coś z tym zrobić?

Oczywiście, że tak. Zanim sięgniemy po metody długoterminowe i kosztowne, jakimi są np. konsultacje psychologiczne, czy oddziaływania terapeutyczne, spróbujmy zadziałać we własnym zakresie. Najważniejsze, żeby skończyć analizować, dywagować i po prostu ZACZAĆ DZIAŁAĆ.

Jedną z łatwiejszych (i, co ważne, efektywnych) do zastosowania metod jest technika Pomodora stworzona przez Francesco Cirillo, która sprowadza się do UŻYWANIA KUCHENNEGO MINUTNIKA. Brzmi zabawnie? Zobaczmy jak to działa. Jak wyglądają szczegóły tej techniki?

1. Stwórz listę zadań do wykonania.
2. Poranguj pozycje na liście od tych najważniejszych po te mniej ważne.
3. Ustaw minutnik na 25 minut – dokładnie tyle czasu w tej metodzie przewiduje się na wykonanie jednego zadania lub jego części.

4. Maksymalnie wykorzystaj 25 minut, nie przerywaj sobie, nie pozwól, żeby Ci przeszkadzono, odseparuj się od wszelkich „rozpraszcaczy” i pożeraczy czasu (telefon, FB, TV).

5. Po upływie 25 minut przerwij wykonanie zadania, zauważ i docień się (a nawet nagroź) za to, że praca, którą wykonałeś, przybliżyła Cię do realizacji celu. Zrób obowiązkową przerwę, pamiętając, aby nie trwała ani krócej, ani dłużej niż 5 minut.

6. Po upływie 4 cykli trwających po 25 minut należy się przerwa trwająca ok. 20–30 minut. Podczas pauzy odłóż zadanie, nad którym pracujesz i relaksuj się w taki sposób, w jaki najbardziej lubisz.

7. Jeśli zadanie jest na tyle krótkie, że wykonasz je przed upływem 25 minut., dodaj sobie kolejne (zadanie) – chodzi o to, żeby podczas jednego cyklu (25 min.) maksymalnie wykorzystywać czas na pracę i działanie.

Proste, prawda? I taka rzeczywistość jest ta technika. Niskobudżetowa, niezbyt wymagająca – przecież 25 minut to nie wieczność – i doskonale wpływająca na naszą motywację (mając świadomość limitu czasu i czekającej nas potem przerwy, maksymalizujemy swoje działania, żeby zmieścić się w czasie, dzięki czemu jesteśmy bardziej efektywni i skoncentrowani). Zainteresowanych zgłębieniem powyższej metody odsyłam na stronę [<http://pomodorotechnique.com/>].

Oczywiście należy pamiętać, że technika Pomodora nie jest jedyną i uniwersalną metodą, która może pomóc każdej osobie zmagającej się z ustawicznym odraczaniem rzeczy do zrobienia. Jeśli Pomodoro nie przypadnie Ci do gustu, próbuj dalej, nie poddawaj się. Jeśli wytrwale będziesz testował kolejne sposoby na radzenie sobie z prokrastynacją, na pewno – prędzej czy później – znajdziesz taki, który sprawi, że zaczniesz DZIAŁAĆ tu i teraz. Trzymam za Ciebie kciuki!

*Kinga Strzelecka, doradca zawodowy
Centrum Kariery i Relacji z Absolwentami*

Nowy algorytm podziału dotacji korzystny dla SGH

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jako jedyna z grona uczelni ekonomicznych skorzystała na tegorocznej zmianie algorytmu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych. Dotacja dla SGH wzrosła o 4,87% (maksymalny możliwy wzrost to 5%).

Z informacji MNiSW wynika, że wzrost ten był możliwy mimo wskaźnika dostępności dydaktycznej przekraczającego wartość referencyjną (SGH: 18,5; wartość referencyjna to 13 studentów i doktorantów na nauczyciela akademickiego) dzięki bardzo wysokiemu wskaźnikowi potencjału naukowego. Wskaźnik ten „w SGH jest najwyższy w grupie uczelni akademickich, uczelnia ta równa się w tym zakresie z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie”.

Dwa z pięciu kolegów SGH posiadają najwyższą ocenę parametryczną A+ (Kolegium Analiz Ekonomicznych, Kolegium Zarządzania i Finansów), pozostałe trzy – bardzo wysoką A (Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, Kolegium Gospodarki Światowej). Wszystkie pozostałe uczelnie ekonomiczne zanotowały spadek dotacji. Średnia wskaźnika dostępności dydaktycznej wśród tej grupy uczelni wynosi 22,6.

Na podstawie informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Funkcjonowanie nowego algorytmu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych oraz ocena dotychczasowych rezultatów jego wprowadzenia” przedstawionej podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego Sejmu RP 8 czerwca 2017 r.

Tanecznym krokiem

z Zespołem Pieśni i Tańca ŚGH

Bezpieczeństwo

Rozwój

Dialog

Dbamy o to, co jest ważne. Dla Ciebie i Twojego otoczenia.

Kształujemy sposób w jaki świat się łączy

– dzięki nam biznes rozwija się, a życie staje się pełniejsze.

Dbamy o globalne łańcuchy dostaw. Dostarczamy kompleksowe rozwiązania logistyczne dla biznesu: lądowe (drogowe, kolejowe, intermodalne), oceaniczne, lotnicze, logistykę magazynową. Rozwijamy się w zrównoważony sposób. Budujemy kulturę LEAN.

Odwiedź naszą stronę dedykowaną studentom: www.dbschenker-student.pl

i polub nas: www.facebook.com/DBSchenkerPLKariera

1

pobierz aplikację
**DB Schenker Raport
Odpowiedzialności**
na swój telefon

2

uruchom aplikację
i spójrz przez
urządzenie mobilne
na zdjęcie

3

zapoznaj się
z interaktywną
prezentacją
naszego raportu